

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA „BEZPIECZNY AGRO PRZEDSIĘBIORCA”

Karta informacyjna *) do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Bezpieczny Agro Przedsiębiorca”

Rodzaj informacji	Jednostka redakcyjna
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 8 ust. 4, § 10-13, § 17 ust. 5, § 18, § 28, § 29, Klauzula 1 ust. 3 i 4.
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 4 ust. 2 i 3, § 5, § 6 ust. 2 i 3, § 7, § 16, § 26 ust. 1 pkt 4 i 5, Klauzula nr 1 – § 2, Klauzula nr 2 – § 2, Klauzula nr 7 – § 1, ust. 2 i ust. 5, § 2 i 4, Klauzula nr 8 – § 2, Klauzula nr 9 – § 2 i 4, Klauzula nr 10 – § 2, § 5, Klauzula nr 11 – § 1 ust. 5-6, § 2, Klauzula nr 12 – § 2, Klauzula nr 13 – § 2, Klauzula nr 14 – § 1 ust. 4, § 2 Klauzula nr 15 – § 1 ust. 3, § 2, Klauzula nr 16 – § 2, Klauzula nr 20 – § 2, Klauzula nr 21 – § 1 ust.1, § 2, Klauzula nr 22 – § 2, Klauzula nr 23 – § 2, Klauzula nr 24 – § 2, Klauzula nr 25 – § 2, Klauzula nr 26 – § 2, Klauzula nr 27 – § 2, Klauzula nr 28 – § 2, Klauzula nr 29 – § 2, Klauzula nr 30 – § 2, Klauzula nr 31 – § 2, Klauzula nr 32 – § 2, Klauzula nr 33 – § 3 ust. 1, § 2, Klauzula nr 34 – § 2, Klauzula nr 35 – § 1 ust. 3.

*) Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Spis treści

§ 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE	4
§ 2 Definicje	4
UBEZPIECZENIE MIENIA	7
§ 3 Przedmiot ubezpieczenia	7
§ 4 Zakres ubezpieczenia Wariant I – Ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych	8
§ 5 Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych	8
§ 6 Zakres ubezpieczenia Wariant II – Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk	9
§ 7 Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk	9
§ 8 Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności Towarzystwa w ubezpieczeniu mienia	10
§ 10 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania w ubezpieczeniu mienia	11
UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ	12
§ 14 Przedmiot ubezpieczenia	12
§ 15 Zakres ubezpieczenia – Odpowiedzialność cywilna deliktowa i kontraktowa	12
§ 16 Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej deliktowej i kontraktowej	13
§ 17 Suma gwarancyjna w ubezpieczeniu OC	13
§ 18 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania w ubezpieczeniu OC	14
POSTANOWIENIA WSPÓLNE	14
§ 19 Umowa ubezpieczenia	14
§ 20 Obowiązki Ubezpieczającego/Ubezpiezonego przed i po zawarciu umowy ubezpieczenia	14
§ 22 Okres odpowiedzialności Towarzystwa	15
§ 23 Rozwiązanie umowy ubezpieczenia	15
§ 24 Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia	15
§ 25 Składka ubezpieczeniowa	15
§ 26 Obowiązki Ubezpiezonego w przypadku powstania szkody	16
§ 27 Obowiązki Towarzystwa w zakresie informowania o szkodzie	16
§ 28 Wypłata odszkodowania	17
§ 29 Reklamacje i spory	17
§ 30 Roszczenia regresowe	17
§ 31 Zawiadomienia	17
§ 32 Wejście w życie	17
KLAUZULE DODATKOWE	18
DLA UBEZPIECZENIA MIENIA	18
Klauzula nr 01 – Ubezpieczenie mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu	18
Klauzula nr 02 – Ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia	19
Klauzula nr 03 – Ubezpieczenie mienia od przenikania wód gruntowych	19
Klauzula nr 04 – Ubezpieczenie mienia od katastrofy budowlanej	19
Klauzula nr 05 – Ubezpieczenie mienia od przepięć	20
Klauzula nr 06 – Ubezpieczenie inwentarza żywego od porażenia prądem	20
Klauzula nr 07 – Ubezpieczenie inwentarza żywego od padnięcia i uboju z konieczności w wyniku choroby	20
Klauzula nr 08 – Ubezpieczenie maszyn lub urządzeń od awarii	21
Klauzula nr 09 – Ubezpieczenie środków obrotowych od rozmrożenia (zepsucia)	21
Klauzula nr 10 – Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia	21
Klauzula nr 11 – Ubezpieczenie mienia w trakcie transportu krajowego (cargo)	22
Klauzula nr 12 – Ubezpieczenie słomy i siana złożonego w stogi na terenie gospodarstwa rolnego od ognia	23
Klauzula nr 13 – Ubezpieczenie dodatkowych kosztów prowadzenia działalności	23
Klauzula nr 14 – Ubezpieczenie stałych kosztów prowadzenia działalności	23
Klauzula nr 15 – Ubezpieczenie utraty zysku	24
Klauzula nr 16 – Ubezpieczenie mienia nabytego w trakcie trwania umowy ubezpieczenia	25
Klauzula nr 17 – Ubezpieczenie mienia od szkód powstałych na skutek rażącego niedbalstwa	25
Klauzula nr 18 – Ubezpieczenie mienia od strajków i zamieszek społecznych	25
Klauzula nr 19 – Ubezpieczenie mienia od aktu terroru	25
Klauzula nr 20 – Ubezpieczenie mienia w nowych lokalizacjach	25
DLA UBEZPIECZENIA OC	26
Klauzula nr 21 – Ubezpieczenie OC pracodawcy	26
Klauzula nr 22 – Ubezpieczenie OC z tytułu wprowadzenia do obrotu produktu rolno-spożywczego	26
Klauzula nr 23 – Ubezpieczenie OC za szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego na skutek wadliwości dostarczonego przez Ubezpiezonego produktu rolno-spożywczego, powstałe wskutek jego zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego	26
Klauzula nr 24 – Ubezpieczenie OC za szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego na skutek wadliwości dostarczonego przez Ubezpiezonego produktu rolno-spożywczego poddanego dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez mieszania lub łączenia z produktami pochodzącymi od poszkodowanego	27
Klauzula nr 25 – Ubezpieczenie kosztów wycofania z obrotu produktu niebezpiecznego	27
Klauzula nr 26 – Ubezpieczenie OC za szkody powstałe w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi	28
Klauzula nr 27 – Ubezpieczenie OC z tytułu prowadzenia usług agroturystycznych	28
Klauzula nr 28 – Ubezpieczenie OC z tytułu uczestnictwa w wystawach i pokazach	28
Klauzula nr 29 – Ubezpieczenie OC podwykonawców	28
Klauzula nr 30 – Ubezpieczenie OC za szkody wyrządzone przez Ubezpiezonego podwykonawcom	29

Klauzula nr 31 – Ubezpieczenie OC najemcy nieruchomości i rzeczy ruchomych.....	29
Klauzula nr 32 – Ubezpieczenie OC z tytułu posiadania, użytkowania lub prowadzenia pojazdów mechanicznych, wózków widłowych i maszyn rolniczych niepodlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej	29
Klauzula nr 33 – Ubezpieczenie OC za szkody wyrządzone w środowisku	29
Klauzula nr 34 – Ubezpieczenie czystych strat finansowych	30
Klauzula nr 35 – Ubezpieczenie OC w nowych lokalizacjach	30

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

- Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia „Bezpieczny Agro Przedsiębiorca”, zwane dalej OWU, mają zastosowanie do umów dobrowolnego ubezpieczenia zawieranych przez AGRO Ubezpieczenia - Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, zwane dalej Towarzystwem, z producentami rolnymi lub na ich rzecz, na zasadach określonych tymi warunkami.
 - Przedmiotem umowy ubezpieczenia na podstawie niniejszych OWU może być:
 - mienie wskazane** w umowie ubezpieczenia;
 - odpowiedzialność cywilna z tytułu prowadzonej działalności lub posiadanego mienia**, z zastrzeżeniem ust. 3.
 - Zawarcie umowy ubezpieczenia dla mienia jest możliwe w jednym z dwóch wariantów:
 - Wariant I – Ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych;**
 - Wariant II – Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk.**
 - Umowę ubezpieczenia mienia można rozszerzyć za opłatą dodatkowej składki o KLAUZULE DODATKOWE zawarte w Załączniku nr 1 do niniejszych OWU.
 - Zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest możliwe, gdy Ubezpieczający wykupi w Towarzystwie ubezpieczenie mienia w jednym z wariantów wymienionych w ust. 3.
 - W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, o ile nie pozostają one w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa. Wprowadzenie do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
 - OWU mają zastosowanie również do umów ubezpieczenia zawieranych przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość oraz w trybie ofertowym.
 - Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek. W takim przypadku postanowienia OWU stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek. Ubezpieczający zobowiązany jest do zapłacenia składki. Uprawnionym do otrzymania odszkodowania jest podmiot posiadający tytuł własności do ubezpieczonego mienia.
 - Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na cudzy rachunek, Ubezpieczający zobowiązuje się do przekazania Ubezpieczonemu OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia, natomiast Towarzystwo na żądanie Ubezpieczonego zobowiązane jest udzielić mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.
 - Zawiadomienia i oświadczenia, jakie w związku z umową ubezpieczenia składane są przez strony tej umowy, mogą być dokonywane na piśmie albo drogą elektroniczną, jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia wyraził na to zgodę.
 - W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. 1964 nr 16, poz. 93 z późniejszymi zmianami), Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2015 poz. 1844, z późniejszymi zmianami) oraz inne przepisy prawa powszechnie obowiązujące.
- oddziaływanie sił odśrodkowych, nadmierne ciśnienie lub temperaturę wewnątrz maszyny, implozję, niedobór wody w kotłach, poluzowanie się części, niezadziałanie lub wadliwe działanie urządzeń sygnalizacyjnych, pomiarowych lub kontrolno-pomiarowych,
 - błąd projektowy, wadę produkcyjną (wykonania, montażu), wadę materiału, niewłaściwą obsługę,
 - zwarcie, przetężenie, spadek napięcia, zanik jednej lub kilku faz,
 - dostanie się ciała obcego;
- budowla** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem niebędący budynkiem wraz z instalacjami i urządzeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi, stanowiący całość techniczną i użytkową, w tym wiaty, ogrodzenia, bramy, podjazdy, zewnętrzne zbiorniki na gaz płynny lub ścieki, słupy oświetleniowe;
- budynek** – zbudowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni ścianami, kryty dachem, mający fundament wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami technicznymi, zainstalowanymi na stałe elementami stanowiącymi całość techniczną i użytkową, do których w szczególności należą: okna i drzwi zewnętrzne i wewnętrzne (łącznie z oszkleniem i zamknięciami), parapety zewnętrzne i wewnętrzne, tynki wewnętrzne, elewacje, izolacje cieplne, przeciwwodne i dźwiękochłonne, schody, instalacja odgromowa, rynny, pompy ciepła, instalacja wodno-kanalizacyjna, elektryczna, gazowa, grzewcza; do budynku zalicza się również anteny satelitarne oraz systemy słoneczne lub instalacje fotowoltaiczne przytwierdzone do budynku;
- choroba (w ubezpieczeniu inwentarza żywego)** – stan zagrażający zdrowiu lub życiu zwierzęcia i wymagający pomocy weterynaryjnej; za chorobę uważa się także powikłania związane z ciążą, porodem lub zabiegiem przeprowadzonym przez uprawnionego pracownika służby weterynaryjnej;
- deszcz nawalny** – opady deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, w przypadku braku możliwości ustalenia tego współczynnika bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub bezpośrednim sąsiedztwie świadczący wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego;
- dokument ubezpieczenia** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia wydany w formie polisy lub innego dokumentu;
- dozór mienia** – czynności wynikające z zawartej umowy dotyczące ochrony mienia realizowane w formie bezpośredniej ochrony fizycznej w miejscu ubezpieczenia, wykonywane przez pracowników firmy ochrony mienia lub pracowników Ubezpieczonego;
- dym** – lotny produkt niepełnego spalania ciał stałych, ciekłych oraz gazowych, który nagle wydobył się z paleniska, instalacji i urządzeń elektrycznych lub grzewczych, znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, bądź na skutek ognia, niezależnie od miejsca jego powstania;
- działalność rolnicza** – działalność gospodarczą wytwórczą i usługową w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli inwentarza żywego, ogrodnictwa, warzywnictwa i leśnictwa;
- fala naddźwiękowa** – falę akustyczną wywołaną przez samolot poruszający się z prędkością naddźwiękową;
- franszyza redukcyjna** – określoną w umowie ubezpieczenia, w OWU lub w KLAUZULACH DODATKOWYCH, wartość ustaloną kwotowo lub procentowo, o którą Towarzystwo bez względu na wartość szkody pomniejsza wypłacone odszkodowanie; w ubezpieczeniu dodatkowych i stałych kosztów prowadzenia działalności oraz utraty zysku franszyza redukcyjna ustalana jest na podstawie iloczynu średniej dziennej wartości utraconego zysku w okresie odszkodowawczym oraz określonej w umowie ubezpieczenia liczby dni roboczych;
- gospodarstwo rolne** – obszar użytków rolnych, leśnych, gruntów pod stawami oraz gruntów pod zabudowaniami, przekraczający łącznie powierzchnię 1 ha, jeżeli podlega on w całości lub części opodatkowaniu podatkiem rolnym, a także obszar takich użytków i gruntów, niezależnie od jego powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna, stanowiąca działalność specjalną w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- gotówka** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne;
- grad** – opad atmosferyczny w postaci brytek lodu;

Definicje

§ 2

Przez użyte w OWU i KLAUZULACH DODATKOWYCH określenia rozumie się:

- akt terroru** – bezprawne i celowe działanie o charakterze indywidualnym lub zbiorowym, z użyciem siły lub przemocy, albo z groźbą jej użycia w stosunku do ludzi lub mienia, mające na celu wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności, dezorganizację życia publicznego i transportu publicznego – służące osiągnięciu skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
- awaria** – stan niesprawności przedmiotu uniemożliwiający jego funkcjonowanie, występujący nagle i powodujący jego niewłaściwe działanie lub całkowite unieruchomienie spowodowane przez:

- 16) **graffiti** – pomalowanie, bez zgody Ubezpieczonego, całości lub części powierzchni ubezpieczonego mienia różnego rodzaju napisami lub rysunkami;
- 17) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 14 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za huraganowe, jeśli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu; za spowodowane huraganem uważa się również szkody powstałe wskutek uderzenia przedmiotu przeniesionego przez huragan w ubezpieczone mienie;
- 18) **inwentarz żywy** – zwierzęta z gatunku koniowatych (o ile są przeznaczone do pracy w gospodarstwie rolnym) lub bydło, trzodę chlewną, owce, kozy, jeleniowate; za inwentarz żywy w rozumieniu niniejszych OWU nie uważa się zwierząt domowych, zwierząt egzotycznych oraz zwierząt futerkowych;
- 19) **katastrofa budowlana** – niezamierzone i gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części w rozumieniu prawa budowlanego;
- 20) **kradzież z włamaniem** – dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru mienia z pomieszczeń zabezpieczonych co najmniej zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymaganych zabezpieczeń określonych w Klauzuli nr 1 – Ubezpieczenie mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu:
- a) po uprzednim usunięciu siłą lub przy pomocy narzędzi pozostawiających ślady włamania na istniejących zabezpieczeniach lub po utworzeniu istniejących zabezpieczeń przy użyciu podrobionego lub dopasowanego klucza, lub klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku,
 - b) w których sprawca ukrył się przed jego zamknięciem, pod warunkiem że opuszczenie budynku lub lokalu wymagało od niego usunięcia siłą lub przy użyciu narzędzi istniejących zabezpieczeń;
- 21) **kradzież stałych zewnętrznych elementów wykończeniowych budynku** – zabór wskazanego mienia w celu przywłaszczenia, po uprzednim usunięciu go siłą lub przy pomocy narzędzi;
- 22) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie ze zboczy górskich mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota;
- 23) **limit odpowiedzialności** – kwotę zawierającą się w sumie ubezpieczenia lub sumie gwarancyjnej, ograniczającą odpowiedzialność Towarzystwa dla danego rodzaju mienia lub zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia, na które udzielono ochrony ubezpieczeniowej;
- 24) **lokal** – część budynku wydzieloną przegrodami budowlanymi lub trwałymi ścianami wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami technicznymi, zainstalowanymi na stałe elementami stanowiącymi całość techniczną i użytkową, do których w szczególności należą: okna i drzwi zewnętrzne i wewnętrzne (łącznie z oszkleniem i zamknięciami), parapety zewnętrzne i wewnętrzne, pompy ciepła, instalacja wodno-kanalizacyjna, elektryczna, gazowa, grzewcza;
- 25) **maszyny, urządzenia i wyposażenie** – ewidencjonowane rzeczowe, ruchome składniki majątku wykorzystywane przez Ubezpieczonego w prowadzonej działalności rolniczej, z wyjątkiem: elementów budynków, budowli, lokali, środków obrotowych oraz nakładów inwestycyjnych i niskocennych składników majątku;
- 26) **maszyna rolnicza** – wykorzystywane do prowadzonej produkcji rolnej lub prowadzenia gospodarstwa rolnego:
- a) ciągnik rolniczy,
 - b) pojazd wolnobieżny,
 - c) środek transportu bez własnego napędu, z wyłączeniem narzędzi rolniczych,
 - d) maszyna zawieszana lub ciągnięta przez ciągnik rolniczy, dla której ciągnik rolniczy służy jako środek transportu lub źródło napędu mechanizmu tej maszyny;
- 27) **mienie prywatne pracowników** – odzież, obuwie, przedmioty osobistego użytku oraz narzędzia i materiały pracowników Ubezpieczonego niezbędne do wykonywania pracy zleconej przez Ubezpieczonego z wyłączeniem wartości pieniężnych oraz pojazdów mechanicznych, ich części i dokumentów;
- 28) **nakłady inwestycyjne** – koszty poniesione w związku z modernizacją, adaptacją, remontem budynku lub lokalu, nienależącego do Ubezpieczonego, poniesione w celu dostosowania do rodzaju prowadzonej działalności lub podniesienia standardu;
- 29) **napór śniegu** – bezpośrednie działanie ciężaru śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie oraz przewrócenie się jakiegokolwiek obiektu sąsiedniego, wskutek działania ciężaru śniegu lub lodu, powodujące uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia;
- 30) **niskocenne składniki majątku** – maszyny, urządzenia i wyposażenie, które ze względu na niską wartość początkową zostały jednorazowo wliczone do kosztów prowadzenia działalności gospodarczej i nie są ujęte w ewidencji środków trwałych zgodnie z ustawą o rachunkowości;
- 31) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał poza paleniskiem i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 32) **okres odszkodowawczy** – okres, który rozpoczyna się w dniu powstania szkody w mieniu i trwa tak długo, jak szkoda ta wywierać będzie negatywne skutki na wyniki prowadzonej działalności rolniczej Ubezpieczonego, nie dłużej jednak niż maksymalny okres odszkodowawczy określony dla danego zakresu ubezpieczenia;
- 33) **okres ubezpieczenia** – czas, przez jaki Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej na podstawie niniejszych OWU i KLAUZUL DODATKOWYCH;
- 34) **osoba bliska** – współmałżonka/kę lub partnera/kę Ubezpieczonego, czyli osobę pozostającą w faktycznym pożyciu z Ubezpieczonym (lub dziećmi tej osoby), jego zstępnych, rodzeństwo, rodziców, teściów, macochę, ojczyma, dziadków, zięciów, synowe, pasierbów, przysposobionych i przysposabiających Ubezpieczonego – o ile prowadzą z im wspólnie gospodarstwo domowe;
- 35) **osoba trzecia** – każdy podmiot niebędący Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym lub pracownikiem Ubezpieczonego lub podwykonawcą Ubezpieczonego;
- 36) **osuwanie się ziemi** – naturalne ruchy ziemi na stokach, niespowodowane działalnością ludzką;
- 37) **padnięcie** – śmierć zwierzęcia wskutek choroby;
- 38) **parking strzeżony** – plac ogrodzony, oświetlony oraz znajdujący się pod stałym dozorem osób profesjonalnie zajmujących się ochroną mienia, zabezpieczony w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem przez osobę nieupoważnioną;
- 39) **podwykonawca** – osobę fizyczną niebędącą pracownikiem Ubezpieczonego w rozumieniu niniejszych OWU oraz osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, której Ubezpieczony jako wykonawca rzeczy lub usługi powierzył na podstawie umowy cywilnoprawnej wykonanie w całości lub w części tej rzeczy lub usługi;
- 40) **pojazd wolnobieżny** – pojazd silnikowy, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h;
- 41) **porażenie prądem elektrycznym** – działanie prądu elektrycznego powodujące śmierć lub konieczność uboju porażonego zwierzęcia;
- 42) **poszkodowany** – każdą osobę pozostającą poza stosunkiem ubezpieczeniowym, względem której odpowiedzialność za szkodę ponosi Ubezpieczony, lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność;
- 43) **powódź** – zalanie terenu w następstwie:
- a) podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących oraz w zbiornikach wodnych,
 - b) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i pagórkowatych,
 - c) podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych spowodowanego przez sztorm;
- 44) **pracownik** – osoby zatrudnione przez Ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę, stażysty, wolontariusze, praktykanci;
- 45) **producent rolny** – przedsiębiorcę, w którego posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne, prowadzącą działalność rolniczą;
- 46) **produkt niebezpieczny** – produkt uznany na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego za niebezpieczny ze względu na to, że w zwykłych lub innych dających się rozsądnie przewidzieć warunkach jego używania, włączając czas korzystania z produktu, stwarza zagrożenie dla konsumentów, nie uwzględniając wysokiego poziomu wymagań dotyczących ochrony bezpieczeństwa, życia i zdrowia ludzkiego;

- 47) **produkt rolno-spożywczy** – surowce rolno-spożywcze zarówno nieprzetworzone, jak i przetworzone, z wyłączeniem produktów pochodzących z myślistwa;
- 48) **przepięcie** – powstałe z jakiegokolwiek przyczyny zmiany napięcia w sieci elektrycznej lub elektronicznej, powodujące uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia;
- 49) **rabunek** – zabór mienia dokonany w celu przywłaszczenia:
- a) z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia wobec Ubezpieczonego lub osób bliskich lub jego pracowników, albo z doprowadzeniem tych osób do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
 - b) przez sprawcę, który z zastosowaniem siły fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia doprowadził osobę posiadającą klucze do otwarcia miejsca, w którym znajduje się ubezpieczone mienie;
- 50) **reprezentanci Ubezpieczonego**:
- a) w spółkach akcyjnych i spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością – członków zarządu, prokurentów oraz pełnomocników uprawnionych do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczonego,
 - b) w spółkach jawnych, partnerskich, komandytowych, komandytowo-akcyjnych – wspólników, prokurentów oraz pełnomocników uprawnionych do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczonego,
 - c) w spółkach cywilnych – wspólników oraz ich pełnomocników,
 - d) w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – przedsiębiorców oraz ich pełnomocników,
 - e) w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektora, jego zastępcę i pełnomocników uprawnionych do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczonego;
- 51) **rozmrożenie (zepsucie)** – utratę handlową przydatności środków obrotowych na skutek ich zepsucia w wyniku podwyższenia się temperatury przechowywania w urządzeniu chłodniczym w następującym:
- a) przerwy w dostawie prądu trwającej dłużej niż 2 godziny,
 - b) awarii urządzenia chłodniczego;
- 52) **sadza** – czarny proszek złożony z kryształków grafitu powstały wskutek niepełnego spalania lub termicznego rozkładu związków węgla (w tym gazu ziemnego lub węglowodorów), który gwałtownie wydobył się z palenisk, instalacji oraz urządzeń elektrycznych lub grzewczych znajdujących się w miejscu ubezpieczenia bądź powstał na skutek ognia niezależnie od miejsca jego powstania;
- 53) **siedlisko** – część gospodarstwa rolnego, na terenie którego znajdują się budynki rolnicze;
- 54) **sprzęt elektroniczny** – zainstalowane lub przenośne urządzenie działające w oparciu o technologię mikroprocesorową wraz z obudową oraz okablowaniem niezbędnymi do jego funkcjonowania, dla którego pozytywnie zakończone zostały testy próbne, chyba że nie były wymagane przez producenta, wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością rolniczą;
- 55) **stałe zewnętrzne elementy wykończeniowe budynku** – zainstalowane na stałe w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez ich uszkodzenia lub bez uszkodzenia substancji budynku lub bez użycia narzędzi:
- a) rynny i rury spustowe, parapety zewnętrzne, zabudowy balkonów, loggii lub tarasów, balustrady, markizy, kraty, rolety i okiennice,
 - b) zewnętrzne elementy oświetleniowe, anteny wszelkiego rodzaju (w tym satelitarne, telewizyjne i radiowe), natynkowe elementy instalacji: odgromowej, alarmowej, domofonowej, wideodomofonowej, klimatyzacji,
 - c) baterie i kolektory słoneczne, systemy fotowoltaiczne,
 - d) szyldy i reklamy;
- 56) **stan graniczny** – stan, w którym został wyczerpany potencjał eksploatacyjny i dalsze użytkowanie jest niemożliwe;
- 57) **stan nietrzeźwości** – stan, w którym zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość;
- 58) **stan po użyciu alkoholu** – stan, w którym zawartość alkoholu we krwi wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi od 0,2 do 0,5 promila alkoholu albo obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³;
- 59) **stopień zużycia eksploatacyjnego** – miarę trwałej utraty wartości ubezpieczonego mienia w okresie eksploatacji wynikającą z okresu i sposobu eksploatacji, trwałości użytych materiałów, jakości wykonania prac, sposobu jego użytkowania, w efekcie których to czynników użyteczność ubezpieczonego mienia do wypełnienia przeznaczonych mu oryginalnie funkcji regularnie się zmniejsza;
- 60) **strajk** – planowo przeprowadzone i nastawione na konkretny cel wspólne przerwanie pracy przez grupę pracowników stanowiącą co najmniej 30% ogółu zatrudnionych w danym miejscu ubezpieczenia lub co najmniej przez 20 osób;
- 61) **suma gwarancyjna** – kwotę określoną w umowie ubezpieczenia stanowiącą górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej;
- 62) **suma ubezpieczenia** – kwotę ustaloną w umowie ubezpieczenia dla danego rodzaju mienia lub grupy rodzajów mienia, stanowiącą górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa;
- 63) **system na pierwsze ryzyko** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest w oparciu o szacowaną maksymalną szkodę, jaka może powstać wskutek zdarzeń ubezpieczeniowych objętych zakresem ubezpieczenia w okresie ubezpieczenia;
- 64) **system sum stałych** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest na podstawie najwyższej dziennej wartości mienia lub rodzaju mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową w okresie ubezpieczenia;
- 65) **szkoda w mieniu** – utratę, zniszczenie lub uszkodzenie mienia;
- 66) **szkoda na osobie** – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć;
- 67) **środki obrotowe** – mienie zaliczane do rzeczowych aktywów obrotowych zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, takie jak: materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby (tj.: opakowania, materiały eksploatacyjne i pomocnicze), wytworzone lub przetworzone produkty gotowe, albo znajdujące się w toku produkcji półprodukty, towary nabyte w celu sprzedaży, ziemiopłody, materiały i zapasy zgromadzone i przechowywane w gospodarstwie rolnym, jeśli nie są zaliczane zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego do maszyn, urządzeń i wyposażenia oraz niskocennych składników majątku, z wyłączeniem inwentarza żywego;
- 68) **tereny zalewowe** – obszar:
- a) bezpośredniego zagrożenia powodzią umiejscowiony pomiędzy wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu, a także w strefie wybrzeża morskiego lub strefie przepływów wzebrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, lub
 - b) w którym w okresie ostatnich 20 lat, licząc od daty sporządzenia wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, wystąpiła powódź;
- 69) **transport wewnętrzny** – środki transportowe służące do przewiezienia ubezpieczonego mienia w obrębie miejsca ubezpieczenia;
- 70) **transport własny** – transport dokonywany środkami transportu stanowiącymi własność Ubezpieczonego lub środkami transportu będącymi w dyspozycji Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu lub innego tytułu prawnego (np. leasingu, użyczenia), przy czym pojazd, którym jest przewożone mienie, jest konstrukcyjnie przeznaczony do przewozu danego rodzaju towarów; za transport własny nie uważa się przewozu dokonywanego samochodami prywatnymi pracowników Ubezpieczonego;
- 71) **transport zawodowy** – transport dokonywany przez przewoźnika, zarobkowo trudniącego się przewozem przesyłek towarowych na podstawie umowy o przewóz, potwierdzonej dokumentem przewozowym;
- 72) **trzęsienie ziemi** – gwałtowne i niespodziewane działaniem człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu o magnitudzie równej co najmniej 6 stopni w skali Richtera;
- 73) **Ubezpieczający** – osobą fizyczną, prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą działalność gospodarczą, zawierającą z Towarzystwem umowę ubezpieczenia;

- 74) **Ubezpieczony** – osobą fizyczną, osobą prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne, prowadzącą działalność której głównym profilem jest działalność sklasyfikowane w dziale 1 i 2 PKD, na której rachunek zawarta została umowa ubezpieczenia;
- 75) **ubój z konieczności** – szkodę, gdy lekarz weterynarii stwierdził:
- a) że istniało uzasadnione prawdopodobieństwo padnięcia zwierzęcia w najbliższym czasie na skutek choroby,
 - b) że zwierzę utraciło całkowicie przydatność użytkową – na skutek zapadnięcia na nieuleczalną chorobę,
 - c) agresywność zwierzęcia na skutek choroby, zagrażającą życiu lub zdrowiu ludzi obsługujących to zwierzę;
- 76) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektrostatyczne na ubezpieczonym mieniu lub wyładowanie na obiekt, w którym znajduje się ubezpieczone mienie;
- 77) **uderzenie pojazdu** – uderzenie w ubezpieczone mienie przez pojazd drogowy lub szynowy (jego część lub przewożony ładunek) nienależący do Ubezpieczonego lub osób bliskich i niebędący pod kontrolą któregoś z nich;
- 78) **udział własny** – określoną część szkody, wyrażoną w procentach, jaką Ubezpieczony zobowiązuje się pokryć w sytuacji jej wystąpienia;
- 79) **upadek drzew i masztów** – przewrócenie się w całości lub upadek oderwanych części na ubezpieczone mienie: drzew, masztów, słupów, latarni, kominów i innych budowli, jeżeli na Ubezpieczonym lub osobach bliskich nie spoczywał obowiązek ich konserwacji;
- 80) **upadek statku powietrznego** – katastrofę bądź przymusowe lądowanie załogowego lub bezzałogowego statku powietrznego, upadek jego części lub przewożonego ładunku;
- 81) **upał** – podwyższenie się temperatury powietrza poza budynkiem do poziomu przekraczającego 33°C w cieniu;
- 82) **wandalizm** – niezwiązane z kradzieżą, z kradzieżą z włamaniem lub rabunkiem, bezprawne, celowe uszkodzenie lub zniszczenie mienia przez osoby trzecie, z wyłączeniem szkód w szybach i elementach szklanych wymienionych w Klauzuli nr 2 – Ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia;
- 83) **wartość księgową brutto** – księgową wartość początkową mienia, z uwzględnieniem obowiązujących przeszacowań, bez odpisów amortyzacyjnych;
- 84) **wartość nowa (odtworzeniowa)** – wartość odpowiadającą kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego ale nie ulepszonego:
- a) dla budynków, budowli i nakładów inwestycyjnych – wartość odpowiadającą kosztom odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem takich samych parametrów technicznych, wymiarów, konstrukcji i materiałów,
 - b) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia, w tym sprzętu elektronicznego – wartość odpowiadającą kosztom zakupu, naprawy lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, gatunku i jakości z włączeniem kosztów transportu, montażu, demontażu i cła;
- 85) **wartość rynkowa** – wartość odpowiadającą najbardziej prawdopodobnej cenie mienia możliwej do uzyskania na rynku;
- 86) **wartość rzeczywista** – wartość nową (odtworzeniową) pomniejszoną o stopień zużycia eksploatacyjnego;
- 87) **wartość wytworzenia** – wartość odpowiadającą sumie kosztów materiałów, surowców, robocizny oraz kosztów ogólnych poniesionych w związku z wytworzeniem ubezpieczonego mienia;
- 88) **wybuch** – gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy, wywołaną ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego typu zbiorników, warunkiem uznania zdarzenia za spowodowane wybuchem jest, aby ściany naczyń i zbiorników uległy zniszczeniu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego będącego pod ciśnieniem zewnętrznym;
- 89) **wypadek pojazdu mechanicznego** – nagłe działanie siły mechanicznej na pojazd w chwili zetknięcia pojazdu z innymi pojazdami, przedmiotami, ziemią, zwierzętami lub osobami znajdującymi się poza pojazdem;
- 90) **zamieszki społeczne** – zakłócanie porządku publicznego przez grupę co najmniej 20 osób, któremu towarzyszyły akty agresji wobec ludzi i/ lub mienia; liczba osób biorących udział w zamieszkach powinna zostać potwierdzona na podstawie raportów posiadanych przez policję lub straż gminną, w przypadku braku możliwości uzyskania takiego potwierdzenia fakt wystąpienia zamieszek ustala się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania;
- 91) **zalanie** – bezpośrednie działanie wody lub innych cieczy spowodowane:
- a) awarią instalacji – samoistnym pęknięciem przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych lub centralnego ogrzewania,
 - b) cofnięciem się ścieków z publicznej sieci kanalizacyjnej,
 - c) nieumyślnym pozostawieniem otwartych kranów w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych na skutek przerwy w dopływie wody,
 - d) zalaniem wodą z urządzeń typu wirówki, zmywarki, na skutek ich awarii,
 - e) zalaniem wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych,
 - f) zalaniem wodą pochodzącą z akwarium,
 - g) zalaniem wodą lub innym płynem przez osoby trzecie;
- 92) **zapadanie się ziemi** – gwałtowne obniżenie się terenu z powodu zaważenia się warstwy ziemi do naturalnych, pustych przestrzeni w gruncie;
- 93) **zdarzenie ubezpieczeniowe:**
- a) w ubezpieczeniu mienia – nagłe i niepewne zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależną od woli Ubezpieczonego, które wystąpiło w okresie ubezpieczenia, powodujące szkodę objętą zakresem ubezpieczenia,
 - b) w ubezpieczeniu OC – działanie lub zaniechanie, które wystąpiło okresie ubezpieczenia, powodujące szkodę na osobie lub rzeczowej; szkody będące wynikiem tego samego zdarzenia i z tej samej przyczyny traktuje się jako jedną szkodę niezależnie od liczby poszkodowanych, a za moment wystąpienia tych szkód przyjmuje się moment wystąpienia pierwszej szkody; w przypadku wątpliwości co do powstania szkody za datę powstania zdarzenia powodującego szkodę na osobie przyjmuje się dzień pierwszego badania lekarskiego stwierdzającego powypadkowe obrażenia ciała lub rozstrój zdrowia;
- 94) **zwierzęta domowe** – zwierzęta udomowione: psy, koty, chomiki, świnki morskie, ptaki, ryby akwariowe, króliki, fretki z wyłączeniem zwierząt egzotycznych i utrzymywanych w celach hodowlanych, handlowych lub zarobkowych;
- 95) **zwierzęta egzotyczne** – zwierzęta, należące do gatunków dzikiej fauny, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków, ssaków lub owadów, których przetrzymywanie lub hodowla zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami) wymaga pisemnego zgłoszenia do rejestru prowadzonego przez starostę właściwego ze względu na miejsce przetrzymywania zwierząt lub prowadzenia ich hodowli;
- 96) **zwierzęta futerkowe** – bobry, gronostaje, lisy pospolite, karakuty, norki, piżmaki, tchórze, jenoty, nutrie, pieśce, sobole, szopy, szynszyle i króliki, utrzymywane w celach hodowlanych, handlowych lub zarobkowych;
- 97) **zysk brutto** – dodatni wynik finansowy, nadwyżka za sprzedaż produktów lub usług, nad ogólnymi wydatkami, stanowiąca realny zarobek z prowadzonej działalności rolniczej, który uzyskuje się przez odjęcie wszystkich kosztów od przychodów.

UBEZPIECZENIE MIENIA

Przedmiot ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest mienie stanowiące własność Ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością rolniczą oraz ewidencjonowane zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, oraz mienie prywatne pracowników.
2. Na wniosek Ubezpieczającego ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte następujące grupy mienia:
 - 1) budynki;
 - 2) budowle;

- 3) maszyny, urządzenia, wyposażenie;
 - 4) nakłady inwestycyjne;
 - 5) inwentarz żywy;
 - 6) środki obrotowe;
 - 7) gotówka;
 - 8) niskocenne składniki majątku;
 - 9) mienie osób trzecich:
 - a) przyjęte w celu wykonania usługi,
 - b) przyjęte do sprzedaży,
 - c) posiadane na podstawie innego tytułu prawnego;
 - 10) mienie prywatne pracowników.
3. Przedmiotem ubezpieczenia może być wyłącznie mienie znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Towarzystwo obejmuje zakresem ubezpieczenia szkody w mieniu, o którym mowa w ust. 2, powstałe w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego zaistniałego w miejscu ubezpieczenia w siedzisku, a także:
- 1) na terenie całego gospodarstwa rolnego – w przypadku szkód dotyczących inwentarza żywego;
 - 2) w każdym miejscu pracy wykonywanej na polecenie Ubezpieczonego – w przypadku szkód dotyczących mienia prywatnego pracowników.

Zakres ubezpieczenia

Wariant I – Ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych § 4

1. Zakresem ubezpieczenia objęte są szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w wyniku działania: deszczu nawalnego, dymu, fali naddźwiękowej, gradu, huraganu, lawiny, naporu śniegu, ognia, osuwania się ziemi, powodzi, sady, trzęsienia ziemi, uderzenia pioruna, uderzenia pojazdu, upadku drzew i masztów, upadku statku powietrznego, wybuchu, zalania lub zapadania się ziemi.
2. W przypadku mienia obejmowanego przez Towarzystwo ochroną ubezpieczeniową po raz pierwszy, ochrona ubezpieczeniowa za szkody powstałe w następstwie powodzi rozpoczyna się od 30 dnia okresu, na który została zawarta umowa ubezpieczenia, chyba że ubezpieczenie jest nieprzerwaną kontynuacją ubezpieczenia w zakresie ryzyka powodzi w innym zakładzie ubezpieczeń – w takim przypadku ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia w Towarzystwie.
3. Zakres ubezpieczenia obejmuje także poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczonego koszty związane z zabezpieczeniem przed szkodą ubezpieczonego mienia, w przypadku zagrożenia wystąpienia zdarzenia losowego objętego zakresem ubezpieczenia oraz poszukiwaniem i usunięciem przyczyny szkody, z zastrzeżeniem § 8 ust. 4 niniejszych OWU.

Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych § 5

1. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje:
 - 1) szkód w ubezpieczonym mieniu jeżeli ich wartość wraz z kosztami, o których mowa w § 8 ust. 4, nie przekracza 300 zł;
 - 2) budynków i budowli wraz z mieniem tam się znajdującym:
 - a) przeznaczonych do rozbiórki,
 - b) będących w trakcie budowy, modernizacji, przebudowy, rozruchu próbnego, testów poprzedzających uruchomienie, remontu, chyba że Towarzystwo zostało powiadomione o tym fakcie i nie zgłosiło zastrzeżeń, jak również remontu instalacji, które zgodnie z obowiązującym prawem wymagają zgłoszenia do właściwych instytucji,
 - c) w których zakończono lub przerwano prowadzenie działalności rolniczej na okres dłuższy niż 60 dni, chyba że Towarzystwo zostało powiadomione o tym fakcie i nie zgłosiło zastrzeżeń;
 - 3) tuneli foliowych, wszelkiego rodzaju namiotów oraz mienia się w nich znajdującego;
 - 4) nadziemnych, naziemnych i podziemnych sieci przesyłowych wszelkiego rodzaju (m.in. energetycznych, ciepłowniczych, telekomunikacyjnych);

- 5) gruntów (łącznie z systemem melioracji lub kanałów przepustowych), gleby, naturalnych wód powierzchniowych lub podziemnych, zbiorników wodnych (naturalnych i sztucznych), kanałów, rowów;
 - 6) mienia podlegającego jakimkolwiek ubezpieczeniu obowiązkowemu, niezależnie od tego, czy obowiązek ten został spełniony;
 - 7) pojazdów mechanicznych podlegających obowiązkowi rejestracji; wyłączenie to nie dotyczy niezarejestrowanych maszyn rolniczych;
 - 8) maszyn, urządzeń i wyposażenia przeznaczonego do likwidacji lub na złom;
 - 9) upraw rolnych i ogrodniczych;
 - 10) drobiu w chowie fermowym;
 - 11) zwierząt domowych, egzotycznych, futerkowych, ryb;
 - 12) pszczoł i uli pszczelich;
 - 13) paliw napędowych, smarów, płynów konserwujących;
 - 14) akt, dokumentów, rękopisów, prototypów, dzieł sztuki, antyków, wyrobów ze srebra, złota i platyny, kamieni szlachetnych, półszlachetnych, syntetycznych, pereł, monet srebrnych i złotych, zbiorów filatelistycznych i kolekcjonerskich oraz mienia o charakterze zabytkowym, artystycznym i unikatowym oraz antyków, broni;
 - 15) dokumentów zastępujących w obrocie gotówkę, elektronicznych instrumentów płatniczych, w szczególności kart płatniczych, biletów na środki publicznego transportu zbiorowego, kart telefonicznych;
 - 16) danych i oprogramowania przechowywanego w jednostkach centralnych komputerów i na wymiennych nośnikach;
 - 17) mienia, którego zakup jest potwierdzony fałszywymi dowodami zakupu (stwierdzonych na podstawie orzeczenia sądowego jako fałszywe) lub dowodami wystawionymi przez nieistniejące w chwili wystawienia podmioty gospodarcze;
 - 18) środków obrotowych z przekroczonym terminem ważności, wycofanych z obrotu lub też z innych przyczyn nieposiadających wartości handlowej;
 - 19) budynków, maszyn lub urządzeń wykazanych w księgach rachunkowych jako środki trwałe, w których posiadanie Ubezpieczony wszedł po zawarciu umowy ubezpieczenia, chyba że umowa ubezpieczenia została rozszerzona o Klauzulę nr 16 – Ubezpieczenia mienia nabytego w trakcie trwania umowy ubezpieczenia.
2. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
- 1) umyślnego postępowania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, lub w takim zakresie pracowników Ubezpieczonego;
 - 2) pozostawiania przez Ubezpieczonego, osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, lub pracowników Ubezpieczonego, w stanie po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485 z późniejszymi zmianami), jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody;
 - 3) nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, w szczególności przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych, o utrzymaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami oraz przepisów prawa budowlanego, a także niestosowania się do decyzji i zaleceń wydanych w tych sprawach przez właściwe władze lub przez producentów maszyn i urządzeń;
 - 4) aktu terroru, działań wojennych, stanu wojennego i wyjątkowego, rozruchów i zamieszek społecznych lub politycznych, rewolucji, zamieszek cywilnych i wojskowych, manifestacji, sabotażu, strajków oraz w mieniu skonfiskowanym lub zarekwirowanym przez legalne władze, a także szkód powstałych poprzez nacjonalizację, przejęcie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia z nakazu właściwych organów administracyjnych lub sądowych;
 - 5) bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego, promieni jonizujących, laserowych lub maserowych bez względu na przyczynę i źródło ich pochodzenia oraz pola magnetycznego lub elektromagnetycznego;

- 6) systematycznego zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieszczelności elementów budynku, przewodów, zbiorników, urządzeń wodociągowych, instalacji centralnego ogrzewania lub instalacji wodno-kanalizacyjnych, pocenia się rur;
- 7) osuwania lub zapadania się ziemi, w odniesieniu do:
 - a) szkód górniczych, tj. szkód, o których mowa w Ustawie z 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2011 nr 163 poz. 981 z późniejszymi zmianami),
 - b) szkód powstałych w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi,
 - c) długotrwałego, naturalnego osiadania i przemieszczania się gruntu, erozji morskiej albo rzecznej;
- 8) powodzi w mieniu znajdującym się na terenie zalewowym;
- 9) deszczu nawalnego, gradu lub naporu śniegu:
 - a) powstałe w związku z niezamknięciem lub niezabezpieczeniem otworów dachowych, okiennych, drzwiowych lub innych elementów budynku,
 - b) powstałe w wyniku nieodpowiedniego wykonania montażu lub wskutek zaniedbania obowiązku naprawy, konserwacji, oczyszczenia, lub wymiany dachu, rynien, stolarki okiennej lub drzwiowej, urządzeń odprowadzających wodę, urządzeń wodno-kanalizacyjnych, o ile Ubezpieczony – mając taki obowiązek – zaniechał obowiązku ich naprawy, konserwacji, oczyszczenia lub wymiany;
- 10) przeprowadzania prób ciśnieniowych lub sprawności działania maszyn i urządzeń;
- 11) ciągłej emisji dymu lub sadzy;
- 12) wybuchu:
 - a) wywołanego przez Ubezpieczonego w związku z prowadzoną przez niego działalnością produkcyjną lub magazynową,
 - b) w silnikach spalinowych lub wybuchowych, gdy wybuch związany jest z ich naturalną funkcją.
3. Wyłączenia zawarte w ust. 2 pkt 1 i 4 mogą zostać częściowo zmienione poprzez rozszerzenie zakresu ubezpieczenia mienia, za opłatą dodatkowej składki, o ubezpieczenie mienia od szkód powstałych na skutek:
 - 1) rażącego niedbalstwa (Klauzula nr 17);
 - 2) strajków i zamieszek społecznych (Klauzula nr 18);
 - 3) aktu terroru (Klauzula nr 19).

Zakres ubezpieczenia

Wariant II – Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk

§ 6

1. Zakresem ubezpieczenia objęte są szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu przedmiotu ubezpieczenia powstałe w okresie ochrony ubezpieczeniowej na skutek wszelkich zdarzeń niezależnych od woli Ubezpieczonego z wyłączeniem szkód wymienionych w § 7.
 2. W przypadku mienia obejmowanego przez Towarzystwo ochroną ubezpieczeniową po raz pierwszy, ochrona ubezpieczeniowa za szkody powstałe w następstwie powodzi rozpoczyna się od 30 dnia okresu, na który została zawarta umowa ubezpieczenia, chyba że ubezpieczenie jest nieprzerwaną kontynuacją ubezpieczenia w zakresie ryzyka powodzi w innym zakładzie ubezpieczeń – w takim przypadku ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia w Towarzystwie.
 3. Zakres ubezpieczenia obejmuje także poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczonego koszty związane z zabezpieczeniem ubezpieczonego mienia przed szkodą, w przypadku zagrożenia wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia oraz poszukiwaniem i usunięciem przyczyny szkody, z zastrzeżeniem § 8 ust. 4 niniejszych OWU.
- b) będących w trakcie budowy, modernizacji, przebudowy, rozruchu próbnego, testów poprzedzających uruchomienie, remontu, chyba że Towarzystwo zostało powiadomione o tym fakcie i nie zgłosiło zastrzeżeń, jak również remontu instalacji, które zgodnie z obowiązującym prawem wymagają zgłoszenia do właściwych instytucji,
 - c) w których zakończono lub przerwano prowadzenie działalności rolniczej na okres dłuższy niż 60 dni, chyba że Towarzystwo zostało powiadomione o tym fakcie i nie zgłosiło zastrzeżeń;
 - 3) tuneli foliowych, wszelkiego rodzaju namiotów oraz mienia się w nich znajdującego;
 - 4) nadziemnych, naziemnych i podziemnych sieci przesyłowych wszelkiego rodzaju (m.in. energetycznych, ciepłowniczych, telekomunikacyjnych);
 - 5) gruntów (łącznie z systemem melioracji lub kanałów przepustowych), gleby, naturalnych wód powierzchniowych lub podziemnych, zbiorników wodnych (naturalnych i sztucznych), kanałów, rowów;
 - 6) mienia będącego przedmiotem umowy ubezpieczenia obowiązkowego;
 - 7) pojazdów mechanicznych podlegających obowiązkowi rejestracji, wyłączenie to nie dotyczy niezarejestrowanych maszyn rolniczych;
 - 8) maszyn, urządzeń i wyposażenia przeznaczonego do likwidacji lub na złom;
 - 9) upraw rolnych i ogrodniczych;
 - 10) drobiu w chowie fermowym;
 - 11) zwierząt domowych, egzotycznych, futerkowych, ryb;
 - 12) pszczoł i uli pszczelich;
 - 13) paliw napędowych, smarów, płynów konserwujących;
 - 14) akt, dokumentów, rękopisów, prototypów, dzieł sztuki, antyków, wyrobów ze srebra, złota i platyny, kamieni szlachetnych, półszlachetnych, syntetycznych, pereł, monet srebrnych i złotych, zbiorów filatelistycznych i kolekcjonerskich oraz mienia o charakterze zabytkowym, artystycznym i unikatowym oraz antyków, broni;
 - 15) dokumentów zastępujących w obrocie gotówkę, elektronicznych instrumentów płatniczych, w szczególności kart płatniczych, biletów na środki publicznego transportu zbiorowego, kart telefonicznych;
 - 16) danych i oprogramowania przechowywanego w jednostkach centralnych komputerów i na wymiennych nośnikach;
 - 17) mienia, którego zakup jest potwierdzony fałszywymi dowodami zakupu (stwierdzonych na podstawie orzeczenia sądowego jako fałszywe) lub dowodami wystawionymi przez nieistniejące w chwili wystawienia podmioty gospodarcze;
 - 18) środków obrotowych z przekroczonym terminem ważności, wycofanych z obrotu lub też z innych przyczyn nieposiadających wartości handlowej;
 - 19) budynków, maszyn lub urządzeń wykazanych w księgach rachunkowych jako środki trwałe, w których posiadanie Ubezpieczony wszedł po zawarciu umowy ubezpieczenia, chyba że umowa ubezpieczenia została rozszerzona o Klauzulę nr 16 – Ubezpieczenia mienia nabytego w trakcie trwania umowy ubezpieczenia;
 - 20) utraty rynku, kosztów pośrednich;
 - 21) kosztów wycofania produktów z rynku, chyba, że umowa ubezpieczenia będzie obejmowała zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej deliktowej i kontraktowej rozszerzonej o Klauzulę nr 25 – Ubezpieczenia kosztów wycofania z obrotu produktu niebezpiecznego.

2. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:

- 1) postępowania umyślnego lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, lub pracowników Ubezpieczonego;
- 2) pozostawiania przez Ubezpieczonego, osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, lub pracowników Ubezpieczonego, w stanie po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485

Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk

§ 7

1. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje:
 - 1) szkód w ubezpieczonym mieniu jeżeli ich wartość wraz z kosztami, o których mowa w § 8 ust. 4, nie przekracza 300 zł;
 - 2) budynków i budowli wraz z mieniem tam się znajdującym:
 - a) przeznaczonych do rozbiórki,

- z późniejszymi zmianami), jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody;
- 3) nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, w szczególności przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych, o utrzymaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami oraz przepisów prawa budowlanego, a także niestosowania się do decyzji i zaleceń wydanych w tych sprawach przez właściwe władze lub przez producentów maszyn i urządzeń;
 - 4) aktu terroru, działań wojennych, stanu wojennego i wyjątkowego, rozruchów i zamieszek społecznych lub politycznych, rewolucji, zamieszek cywilnych i wojskowych, manifestacji, sabotażu, strajków oraz w mieniu skonfiskowanym lub zarekwirowanym przez legalne władze, a także szkód powstałych poprzez nacjonalizację, przejęcie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia z nakazu właściwych organów administracyjnych lub sądowych;
 - 5) bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego, promieni jonizujących, laserowych lub maserowych bez względu na przyczynę i źródło ich pochodzenia oraz pola magnetycznego lub elektromagnetycznego;
 - 6) systematycznego zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieszczelności elementów budynku, przewodów, zbiorników, urządzeń wodociągowych, instalacji centralnego ogrzewania lub instalacji wodno-kanalizacyjnych, pocienia się rur;
 - 7) osuwania lub zapadania się ziemi, w odniesieniu do:
 - a) szkód górniczych, tj. szkód, o których mowa w Ustawie z 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2011 nr 163 poz. 981 z późniejszymi zmianami),
 - b) szkód powstałych w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi,
 - c) długotrwałego, naturalnego osiadania i przemieszczania się gruntu, erozji morskiej albo rzecznej;
 - 8) powodzi w mieniu znajdującym się na terenie zalewowym;
 - 9) opadów deszczu, gradu lub naporu śniegu:
 - a) powstałe w związku z niezamknięciem lub niezabezpieczeniem otworów dachowych, okiennych, drzwiowych lub innych elementów budynku,
 - b) powstałe w wyniku nieodpowiedniego wykonania montażu lub wskutek zaniedbania obowiązku naprawy, konserwacji, oczyszczenia, lub wymiany dachu, rynien, stolarki okiennej lub drzwiowej, urządzeń odprowadzających wodę, urządzeń wodno-kanalizacyjnych, o ile Ubezpieczony – mając taki obowiązek – zaniechał obowiązku ich naprawy, konserwacji, oczyszczenia lub wymiany;
 - 10) upału;
 - 11) przeprowadzania prób ciśnieniowych lub sprawności działania maszyn i urządzeń;
 - 12) dymów, oparów lub innych wyziewów powstałych w trakcie przeprowadzania przez Ubezpieczonego procesów technologicznych;
 - 13) działania prądu mającego inny charakter niż przepięcie np. szkody wynikłe ze stanów awaryjnych lub normalnej pracy instalacji, osprzętu, maszyn i urządzeń, indukcji impulsów napięciowych tj. zwarcia, przeciążenia i innych przyczyn elektrycznych, chyba że w jego następstwie powstał ogień;
 - 14) wybuchu:
 - a) wywołanego przez Ubezpieczonego w związku z prowadzoną przez niego działalnością produkcyjną lub magazynową,
 - b) w silnikach spalinowych lub wybuchowych, gdy wybuch związany jest z ich naturalną funkcją;
 - 15) obróbki, wytwarzania, testowania, czyszczenia, zmiany lub renowacji, konserwacji, naprawy i robót remontowych ubezpieczonego mienia, a także jeżeli szkoda powstała bezpośrednio w wyniku przeprowadzania tych działań;
 - 16) braku bieżącej konserwacji, naprawy i robót remontowych;
 - 17) eksploatacji mienia, w tym również za szkody naruszające estetykę mienia nieograniczające jednocześnie jego funkcjonalności, takie jak: poplamienie, zadrapanie, porysowanie, wgniecenie, wybrzuszenie, odprysnięcie, odpadnięcie części przedmiotu;
 - 18) działania procesów chemicznych lub fizycznych, które zachodzą wewnątrz ubezpieczonego mienia, chyba że w ich następstwie powstał ogień;
 - 19) działania czynników termicznych i biologicznych (m.in. porostów, grzybów, insektów, bakterii), działania chorób oraz szkodników;
 - 20) skażenia lub zanieczyszczenia środowiska lub ubezpieczonego mienia odpadami przemysłowymi lub zanieczyszczeniami emitowanymi do otoczenia;
 - 21) procesu modyfikacji genetycznej;
 - 22) niewłaściwego przechowywania lub użytkowania ubezpieczonego mienia niezgodnie z przeznaczeniem lub z instrukcją obsługi;
 - 23) samoistnego pogarszania się naturalnych właściwości mienia, kurczenia, rozszerzania, wyparowania, ubytku lub utraty wagi, działania światła, odkształcania lub deformacji, rdzewienia, korozji, kawitacji, powstania kamienia kotłowego, starzenia się izolacji oraz zmian: wilgotności, temperatury, zapachu, koloru, struktury lub stanu wykończenia;
 - 24) sprzeniewierzenia, przywłaszczenia, zaginięcia, braków inwentarzowych, braków wynikających z błędów rachunkowych;
 - 25) przerwania lub niepodjęcia pracy przez Ubezpieczonego lub jego pracowników;
 - 26) uderzenia pojazdu mechanicznego należącego do Ubezpieczonego lub będącego w jego posiadaniu;
 - 27) przerwy w świadczeniu usług telekomunikacyjnych oraz w dostawie energii elektrycznej, ciepłej, wody, gazu lub innych mediów, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 9;
 - 28) działania wirusów komputerowych, działań związanych z zawieraniem umów przez Internet, intranet, extranet lub za pośrednictwem stron internetowych Ubezpieczonego, jego adresu internetowego lub poprzez przysyłanie poczty elektronicznej lub dokumentów przy wykorzystaniu elektronicznych środków przekazu.
3. Wyłączenia zawarte w ust. 2 pkt 1 i 4 mogą zostać częściowo zmienione poprzez rozszerzenie zakresu ubezpieczenia mienia, za opłatą dodatkowej składki, o ubezpieczenie mienia od szkód powstałych na skutek:
 - 1) rażącego niedbalstwa (Klauzula nr 17);
 - 2) strajków i zamieszek społecznych (Klauzula nr 18);
 - 3) aktu terroru (Klauzula nr 19).
 4. Niezależnie od ograniczeń odpowiedzialności, o których mowa w ust. 2, jeżeli zakres ubezpieczenia nie zostanie rozszerzony o postanowienia KLAUZUL DODATKOWYCH, Towarzystwo nie odpowiada również za szkody powstałe na skutek:
 - 1) kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu (Klauzula nr 1);
 - 2) stłuczenia (rozbitcia) ubezpieczonego mienia (Klauzula nr 2);
 - 3) przesiąkania, przenikania wód gruntowych przez fundamenty, posadzki, ściany i stropy (Klauzula nr 3);
 - 4) katastrofy budowlanej (Klauzula nr 4);
 - 5) przepięcia (Klauzula nr 5);
 - 6) porażenia prądem inwentarza żywego (Klauzula nr 6);
 - 7) padnięcia i uboju z konieczności w wyniku choroby inwentarza żywego (Klauzula nr 7);
 - 8) awarii lub zakłóceń w maszynach lub urządzeniach powodujących ich mechaniczne lub elektryczne uszkodzenia, a także istniejących w nich wad projektowych, materiałowych lub technologicznych (Klauzula nr 8);
 - 9) rozmrożenia i zepsucia (Klauzula nr 9);
 - 10) transportowania oraz podczas rozładunku i załadunku (poza transportem wewnętrznym) (Klauzula nr 11);
 - 11) stałych i zwiększonych kosztów działalności (Klauzula nr 13 i Klauzula nr 14);
 - 12) utraty zysku (Klauzula nr 15).
- Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności Towarzystwa w ubezpieczeniu mienia**
- § 8**
1. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności ustalone dla danego rodzaju mienia lub zakresu ubezpieczenia stanowią górną

granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe powstałe w okresie ubezpieczenia.

2. Sumy ubezpieczenia dla rozszerzenia zakresu ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II, o których mowa w KLAUZULACH DODATKOWYCH, nie mogą być wyższe niż suma ubezpieczenia jaka została ustalona dla tego mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II według zasad, o których mowa w § 9 niniejszych OWU.
3. Za zgodą Centrali Towarzystwa może nastąpić podwyższenie limitów, o których mowa w KLAUZULACH DODATKOWYCH.
4. W granicy sumy ubezpieczenia, Towarzystwo pokrywa poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczonego koszty związane z:
 - 1) zabezpieczeniem przed szkodą ubezpieczonego mienia w przypadku zagrożenia wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
 - 2) poszukiwaniem i usunięciem przyczyny szkody – do 10% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 20.000 zł.
5. Każdorazowa wypłata odszkodowania pomniejsza kwotę wynikającą z sumy ubezpieczenia lub limitu odpowiedzialności. W razie wypłaty odszkodowania kolejne pomniejszenie jest dokonywane od kwoty, która pozostała wskutek uprzedniej wypłaty odszkodowania.
6. Ubezpieczający za zgodą Towarzystwa może podwyższyć sumę ubezpieczenia lub limity odpowiedzialności ze skutkiem do zdarzeń powstałych od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.
7. Suma ubezpieczenia powinna:
 - 1) uwzględniać podatek VAT w przypadku, gdy Ubezpieczony nie jest podatnikiem podatku VAT;
 - 2) nie uwzględniać podatku VAT w takiej wysokości, w jakiej podatnikowi przysługuje odliczenie w prowadzonej działalności.

§ 9

1. W zakresie ubezpieczenia **mienia w Wariancie I lub II** w zależności od rodzaju mienia Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w systemie:
 - 1) sum stałych dla:
 - a) budynków i budowli,
 - b) maszyn, urządzeń, wyposażenia,
 - c) inwentarza żywego,
 - d) środków obrotowych;
 - 2) na pierwsze ryzyko dla:
 - a) nakładów inwestycyjnych,
 - b) gotówki,
 - c) niskocennych składników majątku,
 - d) mienia osób trzecich:
 - przyjętego w celu wykonania usługi,
 - przyjętego do sprzedaży,
 - posiadanego na podstawie innego tytułu prawnego,
 - e) mienia prywatnego pracowników.
2. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający odrębnie dla każdego rodzaju mienia według jednej z następujących wartości:
 - 1) dla budynków:
 - a) nowej (odtworzeniowej) – pod warunkiem, że ubezpieczone budynki nie są starsze niż:
 - 40 lat – w przypadku budynków, których główne elementy konstrukcyjne i osłonowe wykonano jako murowane lub z prefabrykowanych elementów betonowych,
 - 20 lat – w przypadku budynków, których główne elementy konstrukcyjne i osłonowe wykonano jako inne niż murowane lub z prefabrykowanych elementów betonowych,
 - b) rzeczywistej,
 - c) księgowej brutto;
 - 2) dla budowli – rzeczywistej lub księgowej brutto;
 - 3) dla maszyn, urządzeń, wyposażenia – nowej (odtworzeniowej), rzeczywistej lub księgowej brutto;
 - 4) dla nakładów inwestycyjnych – nowej (odtworzeniowej);
 - 5) dla inwentarza żywego – średniej wartości rynkowej, z zastrzeżeniem, że dla zwierząt:
 - a) przeznaczonych na opas lub do tuczu – liczonej jako iloczyn wagi zwierzęcia i średniej ceny skupu 1 kilograma żywca w województwie, na którego obszarze znajduje się miejsce ubezpieczenia,

- b) hodowlanych (zarodowych) lub sportowych – udokumentowanej indywidualnej wyceny;
- 6) dla środków obrotowych – wytworzenia;
- 7) dla gotówki – nominalnej;
- 8) dla niskocennych składników majątku – odtworzeniowej;
- 9) dla mienia osób trzecich przyjętego w celu wykonania usługi lub sprzedaży lub posiadanego na podstawie innego tytułu prawnego – rzeczywistej;
- 10) dla mienia prywatnego pracowników – rzeczywistej.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania w ubezpieczeniu mienia

§ 10

1. Rozmiar szkody ustalany jest na podstawie stwierdzonych skutków zaistniałego zdarzenia ubezpieczeniowego i kosztów koniecznych do odtworzenia stanu istniejącego przed wystąpieniem szkody, bez uwzględnienia modernizacji lub rozbudowy ubezpieczonego mienia.
2. Rozmiar szkody dla poszczególnych rodzajów mienia określa się według cen z dnia ustalenia odszkodowania, przyjmując:
 - 1) dla budynków – wartość odpowiadającą kosztom odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem takich samych parametrów technicznych, wymiarów, konstrukcji i materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją Towarzystwa:
 - a) przy ubezpieczeniu według wartości nowej (odtworzeniowej) – pełną wysokość poniesionych, a wymienionych w ust. 4 pkt 1 kosztów,
 - b) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej – wartość nową (odtworzeniową) pomniejszoną o stopień zużycia eksploatacyjnego,
 - c) przy ubezpieczeniu według wartości księgowej brutto – księgową wartość początkową mienia, z uwzględnieniem obowiązujących przeszacowań, bez odpisów amortyzacyjnych;
 - 2) dla budowli – wartość odpowiadającą kosztom odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem takich samych parametrów technicznych, wymiarów, konstrukcji i materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją Towarzystwa:
 - a) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej – wysokość poniesionych, a wymienionych w ust. 4 pkt 2 kosztów, pomniejszonych o stopień zużycia eksploatacyjnego,
 - b) przy ubezpieczeniu według wartości księgowej brutto – księgową wartość początkową mienia, z uwzględnieniem obowiązujących przeszacowań, bez odpisów amortyzacyjnych;
 - 3) dla maszyn, urządzeń, wyposażenia (w tym sprzętu elektronicznego) – wartość zakupu, naprawy lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, gatunku i jakości lub najbardziej zbliżonego rodzaju, typu oraz o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach z włączeniem kosztów transportu, montażu, demontażu i cła, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją Towarzystwa:
 - a) przy ubezpieczeniu według wartości nowej (odtworzeniowej) – pełną wysokość poniesionych, a wymienionych w ust. 4 pkt 3 kosztów,
 - b) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej – wartość nową (odtworzeniową) pomniejszoną o stopień zużycia eksploatacyjnego,
 - c) przy ubezpieczeniu według wartości księgowej brutto – księgową wartość początkową mienia, z uwzględnieniem obowiązujących przeszacowań, bez odpisów amortyzacyjnych;
 - 4) dla nakładów inwestycyjnych – wartość odpowiadającą kosztom odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem takich samych parametrów technicznych, wymiarów, konstrukcji i materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją Towarzystwa;
 - 5) dla inwentarza żywego według: wartości najbardziej prawdopodobnej ceny mienia możliwej do uzyskania na rynku, z zastrzeżeniem, że dla zwierząt:
 - a) przeznaczonych na opas lub do tuczu – liczoną jako iloczyn wagi zwierzęcia i średniej ceny skupu 1 kilograma żywca

w województwie, na którego obszarze znajduje się miejsce ubezpieczenia,

b) hodowlanych (zarodowych) lub sportowych – udokumentowaną indywidualną wycenę;

6) dla środków obrotowych:

a) w przypadku ziemioplodów – cenę skupu,

b) w przypadku pozostałych środków obrotowych – sumę kosztów materiałów, surowców, robocizny oraz kosztów ogólnych poniesionych w związku z wytworzeniem ubezpieczonego mienia;

7) dla niskocennych składników majątku – koszty ich zakupu;

8) dla gotówki – wartość nominalną, w przypadku gotówki w walutach obcych – wartość nominalną, przeliczoną na złote według średniego kursu walut obcych ustalonego przez Prezesa NBP;

9) dla mienia osób trzecich – w celu wykonania usługi lub sprzedaży lub posiadanego na podstawie innego tytułu prawnego – wartość kosztów naprawy uszkodzonego mienia z potrąceniem stopnia zużycia eksploatacyjnego, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty – wartość rzeczywistą mienia, nie więcej jednak niż wartość oznaczoną w dowodzie przyjęcia, bez uwzględnienia prowizji i marży;

10) dla mienia prywatnego pracowników – koszty remontu lub naprawy, z potrąceniem stopnia zużycia eksploatacyjnego lub wartość rzeczywistą z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do mienia jednego pracownika – wysokość nieprzekraczającą kwoty przyjętej jako część sumy ubezpieczenia przypadającej na jednego pracownika.

3. Ubezpieczony może przedstawić:

1) kosztorys lub kosztorys wraz z rachunkiem, wystawionym przez podmiot dokonujący odbudowy, remontu lub naprawy. Kosztorys winien obejmować zakres uszkodzeń, przyjętych w protokole szkody i podlega weryfikacji przez Towarzystwo co do zakresu i średnich cen oraz usług stosowanych na terenie ubezpieczonego mienia z dnia ustalenia odszkodowania;

2) zestawienie poniesionych kosztów potwierdzone oryginałami faktur lub rachunków.

§ 11

1. Odszkodowanie ustala się w granicach sumy ubezpieczenia i limitów określonych dla poszczególnych kategorii mienia lub zakresu ubezpieczenia, określonych wg postanowień w § 8-9 niniejszych OWU i KLAUZULACH DODATKOWYCH oraz w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody oszacowanej wg postanowień § 10.

2. Wysokość odszkodowania nie może przekroczyć wartości ubezpieczonego mienia.

3. W przypadku mienia składowanego poniżej 14 cm nad poziomem ziemi, z ustalonej wysokości odszkodowania potrąca się franszyzę redukcyjną w wysokości 20%.

4. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się podatek VAT, jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona wraz z podatkiem VAT.

5. W przypadku ubezpieczenia mienia osób trzecich wypłata odszkodowania na rzecz właściciela mienia nie zwalnia Ubezpieczonego ze zobowiązań wynikających z kontraktów, łączących Ubezpieczonego z podmiotem posiadającym tytuł własności do ubezpieczonego mienia.

6. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się:

1) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą;

2) kosztów poniesionych na odkażenie pozostałości po szkodzie, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody lub powietrza oraz rekultywację gruntów;

3) kosztów ulepszeń i unowocześnień;

4) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej lub sentymentalnej.

§ 12

1. Jeżeli określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia w momencie szkody jest niższa od wartości mienia w dniu powstania szkody, występuje niedoubezpieczenie.

2. W przypadku szkody częściowej odszkodowanie wypłacane jest w takiej samej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia pozostaje odpowiednio do wartości przedmiotu ubezpieczenia na dzień szkody.

3. W przypadku szkody całkowitej odszkodowanie jest wypłacone do sumy ubezpieczenia lub limitów zadeklarowanych w umowie dla tego przedmiotu ubezpieczenia.

4. Zasada odpowiedzialności proporcjonalnej nie jest stosowana:

1) w ubezpieczeniu na pierwsze ryzyko;

2) w stosunku do mienia ubezpieczonego na sumy stałe, którego wartość w dniu szkody nie przekracza 120% sumy ubezpieczenia;

3) do szkód o wartości do 5.000 zł.

5. Jeżeli suma ubezpieczenia mienia określona w umowie ubezpieczenia zawartej w systemie sum stałych jest niższa od wartości tego mienia w dniu szkody (tzw. niedoubezpieczenie), wysokość ustalonego odszkodowania ulega zmniejszeniu proporcjonalnie do stosunku, w jakim suma ubezpieczenia danego mienia pozostaje do jego wartości w dniu szkody.

6. Jeżeli niedoubezpieczenie mienia nie przekroczy 20% faktycznej wartości tego przedmiotu, wówczas postanowień ust. 1 nie stosuje się.

§ 13

1. Ustalona wysokość odszkodowania za szkody w mieniu pomniejsza się o:

1) wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, sprzedaży, przeróbki lub naprawy, na podstawie uzgodnień z Ubezpieczonym lub opinii niezależnego rzeczoznawcy, lub w przypadku inwentarza żywego służby weterynaryjnej;

2) udział własny Ubezpieczonego w szkodzie, jeżeli został ustalony.

2. Jeżeli Ubezpieczony nie udokumentował kwoty uzyskanej ze sprzedaży zdatnego do spożycia mięsa zwierzęcia ubitego z konieczności, wysokość odszkodowania zmniejsza się:

1) w ubezpieczeniu bydła – o 60%;

2) w ubezpieczeniu trzody chlewnej – o 80%;

3) w ubezpieczeniu bydła i trzody chlewnej, w przypadku uznania mięsa za mniej wartościowe lub warunkowo zdatne do spożycia – o 50%;

4) w ubezpieczeniu koni – o 40%;

5) w ubezpieczeniu pozostałych zwierząt – 60%.

3. W razie nieudokumentowania sprzedaży skóry zwierząt ubitych z konieczności, odszkodowanie zmniejsza się o wartość skóry według cen stosowanych przez jednostki skupu w województwie, na którego obszarze znajduje się miejsce ubezpieczenia, w dniu ustalenia odszkodowania.

4. Nie stosuje się odliczeń wartości pozostałości w szkodach powstałych na skutek padnięcia, także skierowania na ubój z konieczności, jeżeli mięso uznane zostało za niezdatne do spożycia, a Ubezpieczony przedstawił pokwitowanie odbioru padliny przez zakład utylizacyjny.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Przedmiot ubezpieczenia

§ 14

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego, **zwana dalej OC**, za szkody na osobie i w mieniu, wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą rolniczą lub posiadanym mieniem osobom trzecim, będące następstwem zdarzeń, które miały miejsce w okresie ubezpieczenia.

2. Zakres ubezpieczenia obejmuje szkody wyrządzone osobom trzecim przez Ubezpieczonego, osoby bliskie, członków jego rodziny pracujących w gospodarstwie rolnym oraz jego pracowników.

3. Towarzystwo ponosi odpowiedzialność, z tytułu zdarzeń powodujących szkody, zaistniałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej przed roszczeniami składanymi w oparciu o prawo polskie.

Zakres ubezpieczenia – OC deliktowe i kontraktowe

§ 15

Zakresem ubezpieczenia objęte są szkody:

1) wyrządzone nieumyślnie, w tym wskutek rażącego niedbalstwa;

- 2) powstałe na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.

Ograniczenia odpowiedzialności w zakresie ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego

§ 16

1. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) w mieniu, jeżeli ich wartość wraz z kosztami, o których mowa w § 17 ust. 5, nie przekracza 300 zł;
 - 2) wyrządzone przez osoby fizyczne w życiu prywatnym;
 - 3) związane z prowadzeniem działalności gospodarczej wykraczającej poza rodzaje kodów PKD a zgłoszonych do umowy ubezpieczenia;
 - 4) powstałe w związku z zdarzeniami zaistniałymi przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia w Towarzystwie;
 - 5) wyrządzone osobom bliskim Ubezpieczonego;
 - 6) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczonego, osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, lub pracowników Ubezpieczonego;
 - 7) wyrządzone przez Ubezpieczonego, osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, lub pracowników Ubezpieczonego, w stanie po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485 z późniejszymi zmianami), jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody;
 - 8) aktu terroru, działań wojennych, stanu wojennego i wyjątkowego, rozruchów i zamieszek społecznych lub politycznych, rewolucji, zamieszek cywilnych i wojskowych, manifestacji, sabotażu, strajków oraz w mieniu skonfiskowanym lub zarekwirowanym przez legalne władze, a także szkód powstałych poprzez nacjonalizację, przejęcie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia z nakazu właściwych organów administracyjnych lub sądowych;
 - 9) powstałe na skutek bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego, promieni jonizujących, laserowych lub maserowych bez względu na przyczynę i źródło ich pochodzenia oraz pola magnetycznego lub elektromagnetycznego;
 - 10) podlegające jakimkolwiek ubezpieczeniu obowiązkowemu, niezależnie od tego, czy obowiązek ten został spełniony;
 - 11) wynikające z umownego rozszerzenia odpowiedzialności ponad odpowiedzialność uregulowaną przepisami prawa lub z umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej innej osoby (podmiotu);
 - 12) jeżeli Ubezpieczony lub osoby, którymi się posługuje, nie posiadały wymaganych przepisami prawa odpowiednich uprawnień do wykonywania określonego rodzaju działalności (czynności), chyba, że brak uprawnień nie miał wpływu na powstanie szkody;
 - 13) polegające na zniszczeniu lub utracie gotówki, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów, zbiorów archiwalnych oraz zbiorów kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, a także dzieł sztuki lub przedmiotów zabytkowych;
 - 14) powstałe na skutek powolnego działania czynnika termicznego, chemicznego, biologicznego lub innego czynnika podobnie działającego (tj. pary, wilgoci, dymu, sadzy, pyłu, wyciekania, wstrząsów, hałasu, zagrzybienia, zapadania się terenu i wzniesionych na nim budowli, osunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące, płynące lub gruntowe);
 - 15) powstałe na skutek osiadania gruntu, osunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące lub płynące; za które przysługuje odszkodowanie na podstawie prawa górniczego lub geologicznego;
 - 16) których naprawa może być dochodzona na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego o rękojmi za wady, gwarancji jakości lub sprzedaży konsumenckiej;
 - 17) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych, o których istnieniu osoba objęta ubezpieczeniem wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć;
 - 18) powstałe w związku z produkcją, wytwarzaniem, przechowywaniem lub transportem ropy naftowej, benzyny, gazów lub substancji niebezpiecznych;
 - 19) spowodowane przez lub związane z azbestem;
 - 20) wyrządzone przez modyfikowane organizmy GMO;
 - 21) powstałe na skutek naruszenia dóbr osobistych (z wyjątkiem zdrowia i życia), praw autorskich, patentów, znaków towarowych, nazw fabrycznych lub innych praw własności przemysłowej;
 - 22) powstałe na skutek wprowadzającej w błąd reklamy, braku reklamowanych właściwości;
 - 23) wyrządzone przez wszelkiego rodzaju wirusy komputerowe lub innego rodzaju programy zakłócające pracę jakiegokolwiek programu, komputera, sieci, telefonu, niezależnie od przyczyn ich pojawienia się;
 - 24) wynikające z umowy spedycji lub przewozu;
 - 25) na które składa się powstanie zobowiązania do zapłaty przez Ubezpieczonego kar umownych, grzywien sądowych, administracyjnych i odszkodowań o charakterze karnym oraz innych kar i środków karnych o charakterze pieniężnym, np. nawiązki.
2. Niezależnie od wyłączeń odpowiedzialności, o których mowa w ust. 1, jeżeli zakres ubezpieczenia nie zostanie rozszerzony o postanowienia KLAUZUL DODATKOWYCH, Towarzystwo nie odpowiada również za szkody:
- 1) poniesione przez pracowników w związku z wypadkiem przy pracy (Klauzula nr 21);
 - 2) spowodowane wprowadzonym do obrotu przez Ubezpieczonego produktem (Klauzula nr 22);
 - 3) poniesione przez producenta wyrobu finalnego na skutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczonego komponentów lub części składowych, powstałych wskutek ich zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego (Klauzula nr 23);
 - 4) poniesionych przez producenta wyrobu finalnego na skutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczonego wyrobów poddanych dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez ich mieszania lub łączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego (Klauzula nr 24);
 - 5) związane z kosztami wycofania z obrotu produktu niebezpiecznego (Klauzula nr 25);
 - 6) powstałe w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi (Klauzula nr 26);
 - 7) związane z zarobkowym prowadzeniem usług agroturystycznych (wypoczynkowych i noclegowych) (Klauzula nr 27);
 - 8) wyrządzone podczas uczestniczenia w wystawach i pokazach (Klauzula nr 28);
 - 9) wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczonego przy wykonywaniu powierzonych prac, usługi lub innej czynności (Klauzula nr 29);
 - 10) wyrządzone podwykonawcom przez Ubezpieczonego (Klauzula nr 30);
 - 11) powstałe w nieruchomościach i w rzeczach ruchomych, z których Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze (Klauzula nr 31);
 - 12) powstałe w związku z posiadaniem, użytkowaniem lub prowadzeniem pojazdów mechanicznych, wózków widłowych, samobieżnych maszyn rolniczych niepodlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej (Klauzula nr 32);
 - 13) spowodowane składowaniem odpadów i zanieczyszczenia środowiska (Klauzula nr 33);
 - 14) w postaci czystej straty finansowej niebędącej wynikiem szkody na osobie lub w mieniu (Klauzula nr 34);
 - 15) powstałe z tytułu posiadania mienia w lokalizacjach niezgłoszonych do ubezpieczenia (Klauzula nr 35).

Suma gwarancyjna w ubezpieczeniu OC

§ 17

1. Suma gwarancyjna dla zdarzeń ubezpieczeniowych stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia, łącznie dla szkód na osobie i w mieniu.
2. Sumę gwarancyjną w ubezpieczeniu OC deliktowego i kontraktowego ustala Ubezpieczający łącznie dla szkód na osobie i w mieniu.

- W przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego o KLAUZULE DODATKOWE limit odpowiedzialności dla danego rozszerzenia zakresu ubezpieczenia mieści się w ramach zadeklarowanej sumy gwarancyjnej dla ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego.
- Za zgodą Centrali Towarzystwa może nastąpić podwyższenie limitów określonych w KLAUZALACH DODATKOWYCH.
- W granicy sumy gwarancyjnej Towarzystwo zobowiązane jest do:
 - zwrotu kosztów wynikłych z zastosowania środków podjętych przez poszkodowanego po zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego, w celu zapobieżenia szkodzi lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
 - pokrycia kosztów wynagrodzenia ekspertów, powołanych w uzgodnieniu z Towarzystwem, w celu ustalenia okoliczności, przyczyn lub rozmiaru szkody;
 - pokrycia kosztów obrony w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi:
 - niezbędnych kosztów sądowej obrony przed roszczeniem poszkodowanego lub uprawnionego w sporze prowadzonym w porozumieniu z Towarzystwem,
 - niezbędnych kosztów sądowej obrony w postępowaniu karnym, jeśli toczące się postępowanie ma związek z ustaleniem odpowiedzialności Ubezpieczonego, jeżeli Towarzystwo zażądało powołania obrońcy lub wyraziło na to zgodę.
- Każdorazowa wypłata odszkodowania lub świadczenia pomniejsza kwotę wynikającą z sumy gwarancyjnej lub limitu odpowiedzialności. W razie wypłaty odszkodowania kolejne pomniejszenie jest dokonywane od kwoty, która pozostała wskutek uprzedniej wypłaty odszkodowania lub świadczenia.
- Ubezpieczający za zgodą Towarzystwa może podwyższyć sumę gwarancyjną lub limity odpowiedzialności, ze skutkiem do zdarzeń powstałych od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania w ubezpieczeniu OC

§ 18

- Towarzystwo ustala rozmiar szkody i wypłata odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, w wyniku własnych ustaleń dokonanych po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego, zawartej ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
- Towarzystwo jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania lub świadczenia w granicach odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego, jednak nie więcej niż do wysokości sumy gwarancyjnej i wskazanych w umowie ubezpieczenia limitów odpowiedzialności.
- W zakresie ubezpieczenia kosztów wycofania z obrotu produktu niebezpiecznego Towarzystwo zwraca poniesione przez Ubezpieczonego koszty na podstawie oryginałów faktur i dokumentów potwierdzających ich wysokość, po zweryfikowaniu ich zasadności.
- Uznanie lub zaspokojenie przez Ubezpieczonego roszczenia poszkodowanego o naprawienie szkody, która objęta jest ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, nie ma skutków prawnych względem Towarzystwa, jeżeli Towarzystwo uprzednio nie wyraziło na to zgody.
- Franszyza redukcyjna w każdej szkodzi w mieniu wynosi 200 zł.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Umowa ubezpieczenia

§ 19

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie złożonego przez Ubezpieczającego wniosku o jej zawarcie, składanego na formularzu stosowanym przez Towarzystwo.
- Towarzystwo potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia.
- Dokument ubezpieczenia wskazuje Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, przedmiot ubezpieczenia, okres ubezpieczenia, zakres i sumę

ubebezpieczenia/gwarancyjną, wysokość składki i termin jej zapłaty w całości lub terminy zapłaty poszczególnych rat.

- Towarzystwo może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania od Ubezpieczającego dodatkowych informacji lub dokumentów niezbędnych do oceny ryzyka lub od przeprowadzenia oględzin miejsca i przedmiotu ubezpieczenia oraz zapoznania się z dokumentacją niezbędną dla dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka.

Obowiązki Ubezpieczającego/Ubezpieczonego przed i po zawarciu umowy ubezpieczenia

§ 20

- Ubezpieczający obowiązany jest podać, we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia albo innych pismach, wszystkie znane sobie okoliczności, o które Towarzystwo pytało przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu.
- Okoliczności o których mowa w ust. 1, dotyczą przede wszystkim:
 - imienia i nazwiska/nazwy firmy, siedziby i adresu Ubezpieczającego i Ubezpieczonego, jeżeli jest on inną osobą niż Ubezpieczający;
 - miejsca ubezpieczenia;
 - przedmiotu i zakresu ubezpieczenia;
 - sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej lub limitów odpowiedzialności;
 - okresu ubezpieczenia;
 - opisu posiadanych zabezpieczeń przeciwpożarowych i antywłamaniowych;
 - opisu bezpośredniego otoczenia miejsca ubezpieczenia (w tym zagrożeń naturalnych);
 - informacji o zaistniałych w okresie ostatnich 5 lat szkodach w mieniu, bez względu na to, czy mienie było objęte ochroną ubezpieczeniową i czy za szkodę zostało wypłacone odszkodowanie – z podaniem przyczyny powstania szkody, jej wysokości oraz kwoty otrzymanego odszkodowania.
- W przypadku zawarcia przez Towarzystwo umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
- W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić Towarzystwo o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od otrzymania o nich wiadomości.
- W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić Towarzystwo o zajściu okoliczności zwiększających prawdopodobieństwo zdarzeń takich jak:
 - usunięcie, zmniejszenie lub awaria zabezpieczeń przeciwpożarowych i antywłamaniowych istniejących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia;
 - rozpoczęcie remontu, który to zgodnie z obowiązującym prawem wymaga zgłoszenia do właściwych instytucji, modernizacji lub przebudowy ubezpieczonego mienia lub obiektu z ubezpieczonym mieniem;
 - zakończenie lub przerwanie na okres dłuższy niż 60 dni prowadzonej działalności rolniczej.
- W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1-5 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
- Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1-6, nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem tych okoliczności.

§ 21

- Ubezpieczony obowiązany jest do:
 - prowadzenia ewidencji księgowej lub wykazu ubezpieczonego mienia wraz z jego charakterystyką i wartością zadeklarowaną do ubezpieczenia; przy czym w razie ubezpieczenia według wartości

księgowej brutto; za powyższą ewidencję może być przyjęta ewidencja prowadzona dla celów rachunkowych wraz z wartościami księgowymi brutto w niej wskazanymi;

- 2) przestrzegania zastrzeżonych w umowie ubezpieczenia przepisów bezpieczeństwa, mających na celu zapobieganie powstaniu lub zwiększeniu szkody, a także przepisów prawa powszechnie obowiązującego, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów dotyczących prawa budowlanego, bhp, ochrony przeciwpożarowej, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami, ochrony osób i mienia oraz rachunkowości;
 - 3) utrzymywania ubezpieczonych budynków i budowli w należytnym stanie technicznym oraz dbania o dobry stan i sprawne funkcjonowanie wszystkich instalacji, w tym instalacji elektrycznej, grzewczej, systemu ochrony przeciwpożarowej i antykradzieżowej;
 - 4) bezwzględnej wymiany zamków na własny koszt, w przypadku utraty kluczy (także zapasowych) do budynku stanowiącego miejsce ubezpieczenia Ubezpieczonego;
 - 5) przestrzegania zaleceń wydanych przez Towarzystwo oraz usunięcia w wyznaczonym terminie szczególnego zagrożenia, do usunięcia którego pisemnie zobowiązało go Towarzystwo (zalecenia); za szczególne zagrożenie uważa się takie, które już wcześniej było przyczyną szkody.
2. W przypadku ubezpieczenia inwentarza żywego, oprócz obowiązków, o których mowa w ust. 1, Ubezpieczony obowiązany jest:
- 1) przestrzegać podstawowych zasad pielęgnacji, żywienia i użytkowania zwierząt;
 - 2) stosować się do przepisów Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. 2004 nr 69 poz. 625 z późniejszymi zmianami);
 - 3) w razie choroby zwierzęcia natychmiast wezwać lekarza weterynarii i stosować się do jego zaleceń;
 - 4) umożliwić Towarzystwu, w każdym czasie, oględzin ubezpieczonych zwierząt oraz pomieszczeń, w których przebywają, a także udostępnić prowadzoną dokumentację ewidencji zwierząt;
 - 5) stosować się do przepisów prawa powszechnie obowiązującego dotyczących przewozu i wymagań sanitarno-weterynaryjnych.

Okres odpowiedzialności Towarzystwa

§ 22

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, chyba że strony umówiły się inaczej.
2. Towarzystwo ponosi odpowiedzialność z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia począwszy od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, wskazanego w dokumencie ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłacie przez Ubezpieczającego składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 3, chyba że ochrona ubezpieczeniowa dla danego zakresu ubezpieczenia przewiduje inny termin rozpoczęcia okresu odpowiedzialności Towarzystwa.
3. Na wniosek Ubezpieczającego Towarzystwo może przyjąć odpowiedzialność z chwilą wystawienia dokumentu ubezpieczenia, przed zapłatą składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, przy czym: w dokumencie ubezpieczenia określona jest data i godzina zawarcia umowy ubezpieczenia oraz termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, nie dłuższy niż 14 dni od daty wystawienia umowy ubezpieczenia.
4. W przypadku opłacania składki w ratach i niezapłacenia w terminie kolejnej raty składki Towarzystwo może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty takiej kolejnej raty zastrzegając, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa.
5. Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym jeżeli Towarzystwo ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, a składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata nie została opłacona w terminie. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej (ponosiło odpowiedzialność). W braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.

6. Wypłata odszkodowania lub odszkodowań w wysokości równej sumie ubezpieczenia/gwarancyjnej lub limitu odpowiedzialności powoduje ustanie odpowiedzialności:

- 1) na dany rodzaj mienia – w części dotyczącej ubezpieczonego mienia, które uległo szkodzie lub stanowi całkowite spełnienie świadczenia z tytułu tej części umowy ubezpieczenia;
- 2) w zakresie odpowiedzialności cywilnej – w części lub całości sumy gwarancyjnej lub limitu odpowiedzialności, jeżeli spełnione zostało odszkodowanie lub świadczenie z tytułu szkody, za którą Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność.

7. Odpowiedzialność Towarzystwa ustaje z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia, zgodnie z § 23.

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

§ 23

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w dokumencie ubezpieczenia;
 - 2) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia Towarzystwa o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym, zgodnie z § 22 ust. 5;
 - 3) z chwilą bezskutecznego upływu terminu zapłaty kolejnej raty składki wynikającego z wezwania, o którym mowa w § 22 ust. 4;
 - 4) w wyniku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, dokonanego przez Towarzystwo lub Ubezpieczającego na podstawie przepisów prawa lub postanowień niniejszych OWU;
 - 5) z dniem przejścia prawa własności ubezpieczonego mienia na inną osobę, z zastrzeżeniem § 24;
 - 6) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia, zgodnie z ust. 2.
2. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia zawartej na okres dłuższy niż 6 miesięcy w terminie 30 dni jeżeli nie jest przedsiębiorcą lub w terminie 7 dni, jeżeli jest przedsiębiorcą, licząc od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej (ponosiło odpowiedzialność).

Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia

§ 24

1. W przypadku zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być w drodze umowy przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia za zgodą Towarzystwa. Na nabywcę przechodzą wówczas także obowiązki z umowy ubezpieczenia, które ciążyły na zbywcy.
2. Pomimo przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

Składka ubezpieczeniowa

§ 25

1. Składkę oblicza się za czas, w którym Towarzystwo ponosi odpowiedzialność z umowy ubezpieczenia.
2. Wysokość składki za ubezpieczenie objęte niniejszym OWU oraz KLAUZULAMI DODATKOWYMI ustala się zgodnie z obowiązującą w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia „Taryfą składek” i jest ona zależna od:
 - 1) sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej/limitów;
 - 2) przedmiotu ubezpieczenia;
 - 3) lokalizacji przedmiotu ubezpieczenia;
 - 4) zakresu ubezpieczenia;
 - 5) osiągniętego lub planowego obrotu;
 - 6) sposobu opłaty składki (jednorazowo lub w ratach);
 - 7) przebiegu ubezpieczenia w poprzednich okresach ubezpieczenia.
3. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od określonych w niniejszych OWU lub w KLAUZULACH DODATKOWYCH, wysokość składki ubezpieczeniowej ustalana jest indywidualnie w porozumieniu z Ubezpieczającym.
4. W przypadku ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak

niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W przypadku zgłoszenia takiego żądania, druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

5. Składka może zostać opłacona jednorazowo lub w ratach. Terminy płatności i wysokość kolejnych rat określa się w dokumencie ubezpieczenia.
6. W ubezpieczeniach krótkoterminowych, tj. ubezpieczeniach zawieranych na okres krótszy niż jeden rok, składka płatna jest jednorazowo.
7. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba, że w umowie ubezpieczenia określono inaczej.
8. Jako termin zapłaty składki (raty składki), w przypadku jej opłacania przelewem bankowym bądź przekazem pocztowym, przyjmuje się datę potwierdzenia przez bank przyjęcia do realizacji polecenia przelewu bądź datę stempla pocztowego na dowodzie wpłaty.
9. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, jeżeli odszkodowanie wypłacane jest osobie, która jest jednocześnie Ubezpieczającym, a wypłata powoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, rata składki ubezpieczeniowej, której termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, staje się natychmiast wymagalna i płatna w dniu wypłaty odszkodowania.
10. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej (rozwiązaniem umowy ubezpieczenia) przed upływem okresu, na jaki umowa ubezpieczenia została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
11. Składkę podlegającą zwrotowi ustala się za każdy dzień niewykorzystanego okresu ochrony ubezpieczeniowej.
12. W razie przejścia praw i obowiązków z umowy ubezpieczenia zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
13. Składka za zawarcie umowy uzupełniającej naliczana jest proporcjonalnie do końca okresu ubezpieczenia przy założeniu, że składka za ubezpieczenie wynosi 1/365 kwoty ustalonej składki rocznej za każdy dzień udzielonej ochrony ubezpieczeniowej.
14. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub jej rozwiązanie nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki za okres, w którym Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

Obowiązki Ubezpiezonego w przypadku powstania szkody **§ 26**

1. W przypadku zajścia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia Ubezpieczony obowiązany jest:
 - 1) użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia, zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
 - 2) zawiadomić niezwłocznie policję, jednak nie później niż w ciągu 2 dni od momentu zaistnienia szkody lub otrzymania informacji o tych zdarzeniach w przypadku:
 - a) wypadku z ofiarami w ludziach,
 - b) szkody powstałej w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że zostało popełnione przestępstwo kradzieży z włamaniem lub rabunku ubezpieczonego mienia;
 - 3) zawiadomić niezwłocznie o zdarzeniu straż pożarną, pogotowie gazowe, energetyczne lub wodno-kanalizacyjne, służbę weterynaryjną – w zależności od rodzaju powstałych szkód, a jest to uzasadnione potrzebą uzyskania pomocy tych służb w realizacji obowiązku użycia dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobiegania szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów lub potrzebą ustalenia przez te służby przyczyn zdarzenia;
 - 4) powiadomić niezwłocznie Towarzystwo o powstaniu szkody, nie później niż w ciągu 7 dni od jej powstania lub uzyskania informacji o jej powstaniu;
 - 5) nie zmieniać zakresu powstałej szkody spowodowanego zdarzeniem do czasu rozpoczęcia czynności likwidacyjnych przez przedstawiciela Towarzystwa, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia przed dalszą szkodą lub zmniejszenia rozmiaru szkody; Towarzystwo nie może powołać się na to postanowienie, jeżeli przedstawiciel Towarzystwa nie rozpoczął czynności likwidacyjnych w ciągu 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie;
 - 6) umożliwić Towarzystwu dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody i wysokości odszkodowania;

- 7) udzielić Towarzystwu żądanych wyjaśnień oraz przedstawić wymagane dokumenty i inne dowody, o ile pozostają one w posiadaniu Ubezpieczonego;
 - 8) złożyć w Towarzystwie wykaz utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów, wraz z informacjami pozwalającymi ustalić ich wartości (np. ceny i roku nabycia) oraz dokument potwierdzający tytuł prawny do władania rzeczą;
 - 9) w razie kolizji z pojazdem odnotować dane pojazdu, osoby kierującej tym pojazdem, a także numer polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, nazwę i adres ubezpieczyciela w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych – dotyczy to wszystkich uczestników kolizji;
 - 10) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. W przypadku wystąpienia katastrofy budowlanej Ubezpieczony obowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia o katastrofie budowlanej podmioty wskazane w art. 75 ust. 1 pkt 3 Prawa Budowlanego.
 3. W przypadku powstania szkody w zwierzętach na skutek: padnięcia lub uboju z konieczności Ubezpieczony obowiązany jest ponadto:
 - 1) powiadomić niezwłocznie o tym fakcie Towarzystwo, nie później jednak niż następnego dnia roboczego od daty jej powstania lub uzyskania o niej wiadomości;
 - 2) wezwać niezwłocznie lekarza weterynarii w celu wydania opinii ustalającej przyczynę szkody;
 - 3) nie zmieniać stanu padłego zwierzęcia do czasu przybycia przedstawiciela Towarzystwa, chyba że zmiany tej dokonał lekarz weterynarii i było to konieczne w celu określenia przyczyny choroby lub padnięcia, albo w związku z obowiązującymi przepisami sanitarnymi; Towarzystwo nie może powoływać się na te postanowienia, jeżeli nie dokonało oględzin w ciągu 24 godzin od otrzymania zawiadomienia o szkodzie;
 - 4) w ciągu 7 dni od dnia padnięcia lub skierowania na ubój z konieczności dostarczyć do Towarzystwa opinię lekarza weterynarii o przyczynach padnięcia lub skierowania zwierzęcia na ubój z konieczności.
 4. Dodatkowo, w przypadku skierowania zwierzęcia na ubój z konieczności, Ubezpieczony obowiązany jest dostarczyć do Towarzystwa:
 - 1) opinię lekarza weterynarii w której stwierdza się potrzebę przeprowadzenia uboju z konieczności;
 - 2) opinię odpowiednio, lekarza weterynarii lub urzędowego lekarza weterynarii, przeprowadzającego badania przedubojowe zwierzęcia i poubojowe tusz i narządów wewnętrznych oraz wydającego ocenę mięsa;
 - 3) rachunek za sprzedane pozostałości po szkodzie wydany przez upoważnioną jednostkę.
 5. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1 Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z powodu niewykonania tych obowiązków.
 6. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 1 pkt 4, Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie (świadczenie), jeżeli naruszenie spowodowało zwiększenie szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia.

Obowiązki Towarzystwa w zakresie informowania o szkodzie **§ 27**

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, Towarzystwo informuje o tym Ubezpieczającego i Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem. W tym samym czasie Towarzystwo zobligowane jest do podjęcia postępowania w celu ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty lub informacje są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania. Towarzystwo przekazuje ww. informacje w formie pisemnej lub w inny sposób, o ile dana osoba wyraziła na to zgodę.

2. Ubezpieczający, Ubezpieczony, Uprawniony z umowy ubezpieczenia i poszkodowany mają prawo do informacji związanych ze zdarzeniem ubezpieczeniowym będących podstawą ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa oraz ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania lub świadczenia.

Wypłata odszkodowania

§ 28

1. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie/świadczenie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Towarzystwo wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. Jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 Towarzystwo nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niezaspokojenia roszczenia w całości lub w części.
4. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Towarzystwo informuje o tym pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz pouczając o możliwości złożenia reklamacji, wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy przed Rzecznikiem Finansowym bądź poddania sporu z Towarzystwem pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego przeprowadzonemu przez Rzecznika Finansowego bądź dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego oraz właściwości sądu w sprawie o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia.
5. Odszkodowanie wypłacane jest podmiotowi posiadającemu tytuł własności do ubezpieczonego mienia lub inny tytuł prawny uprawniający do otrzymania odszkodowania.

Reklamacje i spory

§ 29

1. Reklamacja zawierająca zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo, w szczególności w przedmiocie ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa, zasadności zgłoszonych roszczeń lub wysokości świadczenia, może być złożona w każdej jednostce Towarzystwa obsługującej klientów.
2. Reklamacja może być złożona:
 - 1) na piśmie w postaci papierowej – osobiście w każdej jednostce Towarzystwa obsługującej klientów albo wysłana przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, albo nadana w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej;
 - 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w każdej jednostce Towarzystwa obsługującej klientów;
 - 3) na piśmie w postaci elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej:
 - a) na adres: poczt@agroubezpieczenia.pl,
 - b) poprzez stronę internetową: www.agroubezpieczenia.pl,
 - c) na adres do doręczeń elektronicznych AE:PL-79934-62424-JEFWF-31, wpisany do bazy adresów elektronicznych w rozumieniu ustawy o doręczeniach elektronicznych.
3. Rozpatrywaniem reklamacji zajmują się jednostki organizacyjne wyznaczone przez Zarząd Towarzystwa.
4. Towarzystwo rozpatruje reklamację i udziela odpowiedzi na piśmie:
 - 1) w postaci elektronicznej – w przypadku, gdy reklamacja została złożona przez klienta na piśmie w postaci elektronicznej, chyba że wniósł on o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci papierowej;
 - 2) w postaci papierowej – w przypadku, gdy reklamacja została złożona przez klienta na piśmie w postaci papierowej, chyba że wniósł on o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci elektronicznej;
 - 3) w postaci papierowej albo elektronicznej, zgodnie z wnioskiem klienta – w przypadku, gdy reklamacja została złożona przez niego ustnie.

5. W przypadku, gdy reklamacja została złożona przez klienta na piśmie w postaci elektronicznej, odpowiedź udzielana jest z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, za pomocą którego klient złożył reklamację, albo innego wskazanego przez klienta środka komunikacji elektronicznej.
6. W przypadku, gdy reklamacja została wysłana przez klienta na adres do doręczeń elektronicznych Towarzystwa, odpowiedź udzielana jest na adres do doręczeń elektronicznych klienta, wpisany do bazy adresów elektronicznych.
7. Towarzystwo rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
8. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 7, Towarzystwo w informacji przekazywanej składającemu reklamację:
 - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone w celu rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określa przewidywany termin jej rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
9. Składającemu reklamację będącemu osobą fizyczną przysługuje prawo złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego, w szczególności w przypadku nieuwzględnienia roszczeń osoby zgłaszającej reklamację w trybie rozpatrywania reklamacji lub niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą osoby zgłaszającej reklamację w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
10. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla Towarzystwa do pozasądowego rozwiązywania sporów, jest Rzecznik Finansowy (adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl).
11. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
12. Podmiotem, przeciwko któremu można wytoczyć powództwo jest AGRO Ubezpieczenia - Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Warszawie, przy czym obecnie sądem ogólnie właściwym dla AGRO Ubezpieczeń - Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych jest Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie.

Roszczenia regresowe

§ 30

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez Towarzystwo, roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na Towarzystwo do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Towarzystwo pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części, pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami Towarzystwa.
2. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom pozostającym we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

Zawiadomienia

§ 31

1. Ubezpieczający/Ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić Towarzystwo o zmianie adresu zamieszkania.
2. Zawiadomienia i oświadczenia złożone agentowi Towarzystwa uważa się za złożone Towarzystwu, o ile zostały złożone na piśmie lub innym trwałym nośniku.

Wejście w życie

§ 32

Niniejsze OWU zostały zatwierdzone Uchwałą nr 14/2026 Zarządu AGRO Ubezpieczeń - Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych z dnia 28 stycznia 2026 roku i mają zastosowanie do umów zawartych od dnia 13 lutego 2026 roku.

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO OWU KLAUZULE DODATKOWE

DLA UBEZPIECZENIA MIENIA

Klauzula nr 1

Ubezpieczenie mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu

§ 1

- Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody będące bezpośrednim następstwem:
 - kradzieży stałych zewnętrznych elementów wykończeniowych budynku;
 - kradzieży z włamaniem do budynku lub lokalu;
 - rabunku;
 - wandalizmu.
- Towarzystwo obejmuje zakresem ubezpieczenia mienie w następstwie kradzieży z włamaniem do pomieszczenia, pod warunkiem zabezpieczenia tego mienia co najmniej zgodnie z wymogami określonymi w § 3 niniejszej Klauzuli.
- Zakresem ubezpieczenia objęte są szkody powstałe wskutek:
 - kradzieży z włamaniem dokonanej bez wejścia sprawców do budynku lub lokalu; limit odpowiedzialności Towarzystwa ograniczony jest do 10% łącznej sumy ubezpieczenia mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu, nie więcej jednak niż 10.000 zł;
 - graffiti; limit odpowiedzialności Towarzystwa ograniczony jest do 5.000 zł, nie więcej jednak niż łączna suma ubezpieczenia mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu.
- W zakresie ubezpieczenia Towarzystwo pokrywa również poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczonego koszty związane z naprawą uszkodzonych lub zniszczonych zabezpieczeń budynku lub lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, stropów, dachów, okien i drzwi; limit odpowiedzialności Towarzystwa ograniczony jest do 10% łącznej sumy ubezpieczenia mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu.

§ 2

- Poza ograniczeniami zawartymi w części dotyczącej ubezpieczenia mienia w Wariancie I i II, zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
 - kradzieży przedmiotu ubezpieczenia bez dokonania włamania; wyłączenie nie dotyczy stałych elementów wykończeniowych budynku, z zastrzeżeniem pkt 2;
 - kradzieży stałych elementów wykończeniowych budynku bez uprzedniego ich demontażu z użyciem narzędzi;
 - otwarcia zamków, klódek lub innych zabezpieczeń w sposób inny niż poprzez włamanie lub na skutek wcześniejszego rabunku kluczy, pilotów lub innych zabezpieczeń;
 - stłuczenia lub uszkodzenia mienia, które może zostać ubezpieczone w ramach rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej o ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia;
 - wandalizmu maszyn rolniczych;
 - naklejania lub umieszczania w inny sposób na ubezpieczonym mieniu różnego rodzaju plakatów, ogłoszeń albo tablic.
- Zakres ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek niezabezpieczenia mienia co najmniej zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w § 3 niniejszej Klauzuli.

§ 3

Minimalne wymagane zabezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem

- Ubezpieczony jest zobowiązany zapewnić należyty nadzór nad ubezpieczonym mieniem w zakresie ryzyka kradzieży z włamaniem do budynku lub lokalu, przez spełnienie następujących warunków:

- mienie musi być przechowywane w budynkach lub lokalach wykonanych w technologii uwzględniającej cel użytkowy budynku; lokale posiadające ściany zewnętrzne wykonane z materiałów ażurowych (np. siatka druciana) lub tworzyw sztucznych (np. namioty, plandeki) nie uważa się za należycie zabezpieczone;
 - dostęp do ubezpieczonego mienia musi być utrudniony w ten sposób, że wejście w jego posiadanie wymaga użycia siły fizycznej lub narzędzi;
 - wszystkie drzwi zewnętrzne muszą być pełne, w należytym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły i narzędzi pozostawiających ślady działania, a otwarcie – bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy;
 - drzwi zewnętrzne muszą być zamknięte na dwa zamki wielozastawkowe lub dwie klódki wielozastawkowe zawieszone na oddzielnych skoblach albo na jeden zamek o podwyższonej odporności na włamanie potwierdzonej atestem lub certyfikatem, świadectwem kwalifikacji jakości lub innym dokumentem wydanym przez upoważniony podmiot, z zastrzeżeniem pkt 5;
 - w przypadku, gdy ubezpieczone mienie znajduje się w budynku lub lokalu, w którym ustanowiono całonocowy dozór mienia, lub jest wyposażony w antywłamaniowe urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, dopuszcza się zamknięcie drzwi zewnętrznych do budynku lub lokalu:
 - za pomocą bram sterowanych elektronicznie lub rolet zamykanych na jeden zamek wielozastawkowy z minimum dwoma bocznymi blokadami, lub
 - na jeden zamek otwierany za pomocą kodu dostępu innego niż klucz (karta magnetyczna, kod cyfrowy, czytnik linii papilarnych, skan tęczówki itp.);
 - w przypadku drzwi dwuskrzydłowych, jedno skrzydło powinno być dodatkowo unieruchomione przy pomocy zasuwki z dołu i z góry od wewnętrznej strony;
 - drzwi zewnętrzne oszklone (z wyłączeniem drzwi balkonowych lub tarasowych) muszą być zaopatrzone w zamki, których nie można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie, a przeszklenia nie mogą stwarzać możliwości dostania się do budynku lub lokalu;
 - wszystkie okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory oszklone w budynkach lub lokalach znajdujących się na parterze oraz na kondygnacjach do których jest dostęp z położonych pod/nad nimi lub obok nich tarasów, przybudówek, balkonów, drabinek, drzew, wiatrolapów, daszków, piorunochronów muszą być na całej powierzchni zabezpieczone:
 - szybami o podwyższonej odporności na włamanie co najmniej klasy P3/P3A posiadającymi atest Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub innej jednostki uprawnionej do certyfikacji, lub
 - kratami, żaluzjami lub roletami antywłamaniowymi posiadającymi świadectwo odporności na włamanie wydane przez jednostkę uprawnioną do certyfikacji; w przypadku kiedy są one ruchome – dodatkowo zamykanymi na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub klódkę wielozastawkową, lub
 - okiennicami zamykanymi na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub jedną klódkę wielozastawkową;
 - drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna muszą znajdować się w należytym stanie technicznym i być tak umocowane, osadzone i zamknięte, że otwarcie ich przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi przez osoby obce nie będzie możliwe bez pozostawienia śladów.
- Wszystkie klucze do zamków i klódek/karty dostępu/piloty do zabezpieczeń budynków lub lokali lub do ubezpieczanych maszyn rolniczych, powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i dostępem do nich osób nieuprawnionych.
 - Gotówka dodatkowo musi być przechowywana w zamkniętym i przeznaczonym do tego celu schowku (urządzeniu), posiadającym co najmniej I klasę odporności na włamanie (kaseta stalowa), trwale

przymocowanym do podłoża lub ściany lokalu, w którym się znajdują, w sposób uniemożliwiający oderwanie go bez użycia siły i narzędzi. Klasę odporności schowka (urządzenia) na włamanie określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 września 2010 roku w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne, a w przypadku utraty mocy niniejszego rozporządzenia, przez inny akt prawny zastępujący ww. rozporządzenie.

4. W przypadku zaistnienia uzasadnionych konstrukcyjnie lub technicznie powodów uniemożliwiających zastosowanie ww. zabezpieczeń antywłamaniowych, Towarzystwo na podstawie indywidualnej oceny ryzyka może ustalić inne warunki zabezpieczenia.

§ 4

1. W ubezpieczeniu mienia **od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia dla danego rodzaju mienia w systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 500.000 zł, z zastrzeżeniem, że dla:
 - 1) gotówki – maksymalna suma ubezpieczenia wynosi 20.000 zł;
 - 2) mienia prywatnego pracowników – maksymalna suma ubezpieczenia wynosi 1.000 zł w odniesieniu do jednego pracownika.

§ 5

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 2

Ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody będące bezpośrednim następstwem stłuczenia (rozbicia) lub pęknięcia.
2. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte nieuszkodzone i zamontowane na stałe:
 - 1) oszklenia okienne i drzwiowe;
 - 2) oszklenia ścienne i dachowe, w tym szklane przegrody ścienne;
 - 3) wykładziny ceramiczne, szklane lub kamienne (z wyłączeniem podłogowych);
 - 4) szklane zabudowy balkonów i tarasów;
 - 5) ceramiczne, szklane lub kamienne blaty, parapety;
 - 6) lustra zamontowane na stałe;
 - 7) elementy szklane lub kamienne stanowiące część składową mebli, gablot i lad chłodniczych;
 - 8) ceramiczne, szklane lub indukcyjne płyty grzewcze;
 - 9) szklane kabiny prysznicowe, szklane parawany łazienkowe;
 - 10) ceramiczne lub szklane umywalki, wanny, brodziki, muszle klozetowe, bidety;
 - 11) szyby kominkowe;
 - 12) lustra i witraże;
 - 13) oszklenia reklamowe, rurki neonowe, szyldy ze szkła lub tworzyw sztucznych;
 - 14) akwaria i terraria;
 - 15) oszklenie baterii, kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych.
3. Zakresem ubezpieczenia objęte są uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego:
 - 1) demontażu i montażu rusztowań lub użycia dźwigu, podnośnika, wysięgnika;
 - 2) naprawy uszkodzonych w związku z wybiciem szyby elementów mocujących szybę w ramie i muru uszkodzonego w związku z wybiciem szyby;
 - 3) transportu uszkodzonego mienia do miejsca naprawy i z powrotem do miejsca ubezpieczenia;

- 4) wykonania napisów, znaków reklamowych lub informacyjnych na przedmiotach objętych ubezpieczeniem.

§ 2

1. Poza ograniczeniami zawartymi w części dotyczącej ubezpieczenia mienia w Wariancie I i II, zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
 - 1) zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia w Wariancie I lub II;
 - 2) kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku lub wandalizmu;
 - 3) przewozu, montażu i demontażu ubezpieczonych przedmiotów w czasie prac konserwacyjnych i naprawczych oraz prac remontowych prowadzonych w obrębie ubezpieczonego budynku;
 - 4) niewłaściwego działania urządzeń neonowych;
 - 5) niewłaściwego działania lub wady ogniw fotowoltaicznych czy kolektora słonecznego lub innego elementu systemu solarnego.
2. Zakres ubezpieczenia szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe:
 - 1) w szkłe stanowiącym osprzęt urządzeń technicznych (maszyn, aparatów) oraz osprzęt wszelkiego rodzaju instalacji;
 - 2) w szkłe artystycznym, witrażach zabytkowych, szybach szklarni, oszkleniu oranżerii i inspektów;
 - 3) w maszynach rolniczych i innych środkach transportu.

§ 3

1. W ubezpieczeniu **szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia na pierwsze ryzyko oddzielnie dla:
 - 1) szyb i innych przedmiotów szklanych innych niż oszklenia baterii, kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych;
 - 2) oszkleń baterii, kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych; z zastrzeżeniem ust. 2
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, powinna uwzględniać przewidywane koszty, o których mowa w § 1 ust. 3 niniejszej Klauzuli, z tym że może ona być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 300.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 3

Ubezpieczenie mienia od przenikania wód gruntowych

§ 1

Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody powstałe na skutek przenikania wód gruntowych przez fundamenty, posadzki, ściany i stropy budynku.

§ 2

W ubezpieczeniu mienia **od przenikania wód gruntowych** suma ubezpieczenia wynosi 2.000 zł.

§ 3

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 4

Ubezpieczenie mienia od katastrofy budowlanej

§ 1

Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody będące bezpośrednim następstwem katastrofy budowlanej.

§ 2

1. W ubezpieczeniu mienia **od katastrofy budowlanej** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 500.000 zł.

§ 3

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 5

Ubezpieczenie mienia od przepięć

§ 1

Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody będące bezpośrednim następstwem przepięcia.

§ 2

1. W ubezpieczeniu mienia **od przepięć** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 300.000 zł.

§ 3

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 6

Ubezpieczenie inwentarza żywego od porażenia prądem

§ 1

Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia dla inwentarza żywego ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody będące bezpośrednim następstwem działania prądu elektrycznego powodującego śmierć zwierzęcia.

§ 2

Za sumę ubezpieczenia w ubezpieczeniu **inwentarza żywego od porażenia prądem** przyjmuje się sumę ubezpieczenia inwentarza żywego ubezpieczonego w Wariancie I lub II.

§ 3

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 7

Ubezpieczenie inwentarza żywego od padnięcia i uboju z konieczności w wyniku choroby

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia dla inwentarza żywego ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody powstałe w wyniku choroby, której skutkiem jest padnięcie lub ubój z konieczności.
2. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte tylko zwierzęta zdrowe i bez wad, oznakowane lub opisane:
 - 1) trzoda chlewna – o wadze powyżej 15 kg i w wieku do 3 lat;
 - 2) bydło:
 - a) ras mlecznych – w wieku od 6 miesięcy do 5 lat,
 - b) ras mięsnych – w wieku od 6 miesięcy do 10 lat;
 - 3) owce – w wieku od 6 miesięcy do 6 lat;
 - 4) kozy – w wieku od 6 miesięcy do 6 lat;
 - 5) konie – w wieku od 6 miesięcy do 8 lat, a w przypadku kontynuowania ochrony do lat 14; w przypadku zwierząt zarodowych wymagane jest posiadanie ważnego świadectwa uznania;
 - 6) pozostałe zwierzęta – w wieku od 6 miesięcy do 10 lat.
3. Zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o ubezpieczenie od padnięcia i uboju z konieczności pod warunkiem, że ubezpieczony zostanie cały inwentarz żywy danego gatunku w gospodarstwie, wyszczególniony w księdze ewidencyjnej stada, spełniający warunki określone w ust. 2.

4. Towarzystwo zastrzega sobie możliwość żądania przedłożenia opinii uprawnionego pracownika służby weterynaryjnej o stanie zdrowia zwierząt i udokumentowania ich wartości lub dokonania przeglądu ubezpieczonych zwierząt oraz zbadania warunków, w jakich przebywają w trakcie trwania umowy ubezpieczenia.
5. W przypadku inwentarza żywego obejmowanego przez Towarzystwo ochroną ubezpieczeniową po raz pierwszy, ochrona ubezpieczeniowa za szkody powstałe w wyniku choroby, której skutkiem jest padnięcie lub ubój z konieczności, rozpoczyna się od 30 dnia okresu, na który została zawarta umowa ubezpieczenia, chyba że ubezpieczenie jest nieprzerwaną kontynuacją ubezpieczenia w tym zakresie w innym zakładzie ubezpieczeń – w takim przypadku ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia w Towarzystwie.

§ 2

1. Poza ograniczeniami zawartymi w części dotyczącej ubezpieczenia mienia w Wariancie I i II, zakres ubezpieczenia inwentarza żywego od padnięcia i uboju z konieczności w wyniku choroby nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
 - 1) chorób, które istniały w chwili zawierania umowy ubezpieczenia;
 - 2) zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia w Wariancie I lub II;
 - 3) przerwy w dostawie energii elektrycznej, ciepłej, wody, gazu lub innych mediów;
 - 4) chorób zakaźnych objętych przepisami prawa powszechnie obowiązującego o zwalczaniu zakaźnych chorób zwierzęcych, za które:
 - a) przyznano odszkodowanie ze środków budżetowych państwa, przeznaczonych na zwalczanie tych chorób,
 - b) nie przysługuje pomoc pieniężna ze środków przeznaczonych na zwalczanie tych chorób, ponieważ posiadacz zwierzęcia nie zastosował się do aktualnie obowiązujących przepisów Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. 2004 nr 69 poz. 625 z późniejszymi zmianami);
 - 5) zaniechań związanych z niewłaściwym odżywianiem zwierząt bez względu na przyczynę nieprawidłowego żywienia, karmienia paszą nieodpowiednią dla danego gatunku lub paszą o złej jakości, stwierdzonych przez pracownika służby weterynaryjnej;
 - 6) prowadzenia chowu (hodowli) niezgodnie z wymogami i niezapewnienia właściwych warunków bytowania, użytkowania i pielęgnacji zwierząt;
 - 7) zaniechań szczepień ochronnych lub innych zabiegów profilaktycznych, szczególnie dezynfekcji lub deratyzacji budynku inwentarskiego, odrobaczeń, korekacji uzębienia, racic i kopyt;
 - 8) zatrucia pokarmowego spowodowanego stosowaniem środków ochrony roślin i nawozów;
 - 9) uboju zwierzęcia pochodzącego z brakowania lub w wyniku uboju selekcyjnego;
 - 10) padnięcia lub uboju z powodu starości;
 - 11) zachorowania na białaczkę;
 - 12) prowadzenia doświadczalnych sposobów hodowli;
 - 13) uboju z konieczności konia z powodu wad wrodzonych lub zwyrodnieniowych zmian w kończynach, spowodowanych długotrwałym procesem chorobowym powstałym przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
 - 14) niemożliwości zacielenia krów;
 - 15) powstałe wskutek przyczyn niezidentyfikowanych;
 - 16) choroby zwierząt, nie posiadających oznakowania.
2. Zakres ubezpieczenia inwentarza żywego od padnięcia i uboju z konieczności w wyniku choroby nie obejmuje również:
 - 1) kosztów leczenia, badania stanu zdrowia zwierząt, badania poubojowego mięsa, sekcji zwłok i zaświadczeń wydawanych przez lekarza weterynarii;
 - 2) kosztów transportu zwierząt, które padły lub zostały przeznaczone na ubój z konieczności.

§ 3

Za sumę ubezpieczenia w ubezpieczeniu **inwentarza żywego od padnięcia i uboju z konieczności wskutek choroby** przyjmuje się sumę ubezpieczenia inwentarza żywego ubezpieczonego w Wariancie I lub II.

§ 4

1. Udział własny Ubezpieczonego w każdej szkodzie wynosi:
 - 1) 30% ustalonego odszkodowania w przypadku ubezpieczenia samców zwierząt hodowlanych przeznaczonych do rozrodu;
 - 2) 20% ustalonego odszkodowania w przypadku ubezpieczenia pozostałych zwierząt.
2. Nie ma możliwości zniesienia udziału własnego.

§ 5

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 8

Ubezpieczenie maszyn lub urządzeń od awarii

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody w maszynach i urządzeniach będące bezpośrednim następstwem awarii.
2. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte maszyny i urządzenia które są:
 - 1) zdolne do pracy po pozytywnym przejściu niezbędnych prób i testów;
 - 2) eksploatowane zgodnie z ich przeznaczeniem.
3. Zakresem ubezpieczenia objęte są uzasadnione i udokumentowane koszty transportu uszkodzonego mienia do miejsca naprawy i z powrotem do miejsca ubezpieczenia, poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego.

§ 2

1. Poza ograniczeniami zawartymi w części dotyczącej ubezpieczenia mienia w Wariancie I i II, zakres ubezpieczenia maszyn lub urządzeń od awarii nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
 - 1) zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia w Wariancie I lub II;
 - 2) kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku lub wandalizmu;
 - 3) przepięcia;
 - 4) przewożenia, montażu i demontażu maszyn i urządzeń w czasie prac konserwacyjnych i naprawczych oraz prac remontowych;
 - 5) prób, testów lub eksperymentów przeprowadzonych dla danej maszyny.
2. Zakres ubezpieczenia maszyn lub urządzeń od awarii nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) w maszynach rolniczych i innych środkach transportu;
 - 2) za które, na podstawie obowiązujących przepisów prawa lub postanowień umowy, odpowiedzialne są osoby trzecie, działające w charakterze dostawcy, producenta, sprzedawcy, wykonawcy prac naprawczych lub remontowych, spedytora, przewoźnika lub też innego usługodawcy lub podwykonawcy;
 - 3) spowodowane przez wady i błędy w wykonaniu istniejące w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których wiedział Ubezpieczony;
 - 4) powstałe na skutek eksploatacji przedmiotu ubezpieczenia po zaistnieniu szkody, bez dokonania napraw, jeżeli niewykonanie napraw miało wpływ na powstanie drugiej szkody.
3. Towarzystwo nie ponosi także odpowiedzialności za:
 - 1) jakiegokolwiek koszty powstałe w związku z prowadzeniem okresowych badań eksploatacyjnych, przeglądami lub naprawami konserwacyjnymi wynikającymi z zawartych umów serwisowych;
 - 2) utratę wartości rynkowej, zwiększone koszty działalności powstałe w wyniku szkody, straty powstałe wskutek opóźnienia lub niewypełnienia zobowiązań, utratę kontraktów, rabatów, licencji.

§ 3

W zakresie ubezpieczenia **maszyn lub urządzeń od awarii** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia dla maszyn i urządzeń zgłoszonych do ubezpieczenia w tym zakresie, w systemie sum stałych według wartości nowej (odtworzeniowej), rzeczywistej lub księgowej brutto.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 9

Ubezpieczenie środków obrotowych od rozmrożenia (zepsucia)

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody w środkach obrotowych powstałe na skutek rozmrożenia (zepsucia).
2. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte środki obrotowe, które zgodnie z wymogami producenta lub dostawcy powinny być przechowywane w temperaturze do 4 stopni Celsjusza.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w części dotyczącej ubezpieczenia mienia w Wariancie I i II, zakres ubezpieczenia środków obrotowych od rozmrożenia (zepsucia) nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:

- 1) niewywiązania się z płatności wobec dostawcy energii;
- 2) planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej;
- 3) rozmrożenia na skutek niewłaściwego przechowywania środków obrotowych lub uszkodzenia opakowań.

§ 3

1. W ubezpieczeniu **środków obrotowych od rozmrożenia (zepsucia)** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 100.000 zł.

§ 4

1. Udział własny Ubezpieczonego w każdej szkodzie wynosi 10% ustalonego odszkodowania, nie mniej niż 1.000 zł.
2. Nie ma możliwości zniesienia udziału własnego.

§ 5

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 10

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody powstałe w sprzęcie elektronicznym używanym do prac służbowych przez Ubezpieczonego lub jego pracowników poza miejscem ubezpieczenia.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje także szkody powstałe na skutek rabunku.
3. Ochroną ubezpieczeniową może zostać objęty sprzęt elektroniczny, o którym mowa w ust. 1, w zakresie kradzieży z włamaniem, pod warunkiem zabezpieczenia tego sprzętu co najmniej zgodnie z wymogami określonymi w § 3 niniejszej Klauzuli.

§ 2

Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody powstałe lub zwiększone wskutek wypadku drogowego środka transportu należącego do Ubezpieczonego, jeżeli wypadek ten został spowodowany złym stanem technicznym pojazdu bądź też szkoda powstała lub została zwiększona wskutek niewłaściwego opakowania sprzętu, niezgodnie z zaleceniami producenta, lub wskutek braku takiego opakowania.

§ 3

Minimalne wymagane zabezpieczenia sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia

1. W miejscach poza miejscem ubezpieczenia sprzęt elektroniczny przechowywany musi być w pomieszczeniach spełniających minimalne wymagania zabezpieczeń sprzętu przed kradzieżą z włamaniem określonych w § 3 Klauzuli nr 1 – Ubezpieczenie mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu.
2. Pojazd, w którym przewożony ma być sprzęt elektroniczny:
 - 1) posiada twardy dach (jednolitą sztywną konstrukcję) oraz co najmniej jedno zabezpieczenie antywłamaniowe, tj. alarm lub immobilizer lub blokadę skrzyni biegów itp. i w czasie każdego postoju pojazd musi być całkowicie zamknięty, a zabezpieczenie przeciwkradzieżowe uruchomione;
 - 2) w czasie postoju w godzinach: 22.00-06.00 zaparkowany będzie na parkingu strzeżonym albo znajdował się w garażu zamkniętym.
3. Sprzęt elektroniczny pozostawiony w pojeździe musi być zamknięty w bagażniku lub w innym schowku, stanowiącym seryjne wyposażenie pojazdu.

§ 4

1. W ubezpieczeniu **sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 10.000 zł.

§ 5

1. Udział własny Ubezpieczonego w każdej szkodzie wynosi 15% ustalonego odszkodowania.
2. Nie ma możliwości zniesienia udziału własnego.

§ 6

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 11

Ubezpieczenie mienia w trakcie transportu krajowego (cargo)

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody w mieniu w trakcie transportu krajowego.
2. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte: maszyny, urządzenia, wyposażenie, środki obrotowe i inwentarz żywy – stanowiące własność Ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, przewożone transportem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Zakresem ubezpieczenia objęte są szkody będące bezpośrednim następstwem:
 - 1) zdarzeń losowych: deszczu nawalnego, gradu, huraganu, lawiny, ognia, osuwania się ziemi, powodzi, uderzenia pioruna, upadku statku powietrznego, wybuchu, zapadania się ziemi;
 - 2) kradzieży: środka transportu wraz z ubezpieczonym mieniem, będącej następstwem wypadku środka transportu, lub mienia ze środka transportu po pokonaniu jego zabezpieczeń; z zastrzeżeniem ust. 4 i 5;
 - 3) rabunku;
 - 4) wypadku środka transportu lub upadku przedmiotu innego niż transportowany na środek transportu;
 - 5) zdarzeń, które uniemożliwiły osobom wykonującym transport ochronę powierzzonego mienia wskutek: nagłej śmierci lub nagłej i ciężkiej choroby, a także ciężkiego uszkodzenia ciała wywołanego wypadkiem drogowym.
4. Towarzystwo obejmuje zakresem ubezpieczenia szkody będące bezpośrednim następstwem kradzieży pod warunkiem zabezpieczenia środka transportu co najmniej zgodnie z wymogami określonymi w § 3 niniejszej Klauzuli.

5. Towarzystwo obejmuje zakresem ubezpieczenia szkody będące bezpośrednim następstwem kradzieży podczas postoju środka transportu z ładunkiem, pod warunkiem że środek transportu zostanie pozostawiany w następujących miejscach:

- 1) na parkingu strzeżonym wydającym pokwitowanie za parkowanie pojazdu;
- 2) na całodobowej stacji benzynowej – w celu pobrania paliwa lub odpoczynku koniecznego dla przestrzegania przepisów o czasie pracy kierowców;
- 3) związanych z czynnościami dostawy lub odbiorem przewożonego mienia.

6. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje czas nie dłuższy niż 12 godzin i rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia załadunku bezpośrednio przed przewozem mienia, a kończy z chwilą zakończenia rozładunku, który winien być dokonany bezpośrednio po zakończeniu przewozu.

§ 2

1. Poza ograniczeniami zawartymi w części dotyczącej ubezpieczenia mienia w Wariancie I i II zakres ubezpieczenia mienia w trakcie transportu nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:

- 1) złego stanu technicznego środka transportu lub nieprzystosowanego do przewozu danego mienia;
- 2) przekroczenia ładowności środka transportu lub nieprawidłowego rozmieszczenia czy zamocowania mienia na środku transportu;
- 3) opóźnień dostawy, nawet jeśli opóźnienie jest skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
- 4) kradzieży ze środka transportu bez znamion włamania;
- 5) kradzieży środka transportu lub mienia się w nim znajdującego w czasie postoju w miejscach innych niż wymienione w § 1 ust. 5 niniejszej Klauzuli;
- 6) nieprzestrzegania postanowień ustawy o ochronie zwierząt oraz rozporządzenia ministra infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt.

2. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie kradzieży nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek niezabezpieczenia środka transportu co najmniej zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w § 3 niniejszej Klauzuli.

3. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie ubezpieczenia mienia w trakcie transportu nie obejmuje:

- 1) mienia sprzedawanego ze środka transportu w ramach handlu obwoźnego;
- 2) mienia przewożonego zarobkowo przez Ubezpieczonego, działającego jako przewoźnik;
- 3) towarów niebezpiecznych w rozumieniu przepisów prawa powszechnie obowiązującego (ADR);
- 4) przewozu dokonanego w obrębie tej samej nieruchomości (transportem wewnętrznym).

§ 3

Minimalne wymagane zabezpieczenia mienia w trakcie transportu krajowego od kradzieży

1. Środek transportu, w którym będzie przewożony ładunek, musi posiadać co najmniej jedno zabezpieczenie antywłamaniowe, tj. alarm lub immobilizer lub blokadę skrzyni biegów, itp.
2. Mienie musi być przewożone w części ładunkowej pojazdu – nie może być widoczne na zewnątrz.
3. W czasie każdego postoju środek transportu musi być całkowicie zamknięty (w tym również w części ładunkowej), a wymienione w ust. 1 zabezpieczenia uruchomione.
4. Kierowca w przypadku oddalenia się od pojazdu zobowiązany jest do zabrania ze środka transportu dowodu rejestracyjnego, kluczyków, kart kodu dostępu i pilotów, biletu parkingowego oraz dokumentów związanych z przewozem ubezpieczonego mienia.

§ 4

1. W ubezpieczeniu **mienia w transporcie krajowym (cargo)** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 100.000 zł.

§ 5

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 12

Ubezpieczenie słomy i siana złożonego w stogi na terenie gospodarstwa rolnego od ognia

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody w słomie i sianie złożonym w stogi, stanowiących środki obrotowe, na skutek działania ognia powstałego na terenie gospodarstwa rolnego poza siedliskiem.
2. Ochroną ubezpieczeniową może zostać objęta słoma i siano złożone w stogi na terenie gospodarstwa rolnego od ognia, pod warunkiem że:
 - 1) zachowana zostanie odległość pomiędzy najbliższymi stogami słomy lub siana wynosząca co najmniej 100 metrów;
 - 2) wokół stogu słomy i siana w ciągu całego okresu ubezpieczenia, utrzymywany będzie pas gleby w „czarnym ugorze” o szerokości co najmniej 10 metrów – dotyczy przypadku, gdy stogi słomy lub siana ustawione będą na gruntach ornych lub łąkach i pastwiskach.

§ 2

1. W ubezpieczeniu **słomy i siana złożonego w stogi na terenie gospodarstwa rolnego od ognia** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1:
 - 1) na jedno i wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe nie może być wyższa niż 300.000 zł, jednak nie więcej niż 50% sumy ubezpieczenia środków obrotowych ubezpieczonych w zakresie ubezpieczenia mienia w Wariancie I lub II;
 - 2) dla jednego stogu słomy czy siana nie może być większa niż 50.000 zł.

§ 3

1. Udział własny Ubezpieczonego w każdej szkodzie wynosi 10% ustalonego odszkodowania.
2. Nie ma możliwości zniesienia udziału własnego.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 13

Ubezpieczenie dodatkowych kosztów prowadzenia działalności

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o poniesione przez Ubezpieczonego koszty dodatkowe prowadzenia działalności rolniczej.
2. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte koszty:
 - 1) wynikające z konieczności czasowego użytkowania innych budynków lub lokali stanowiących własność innych podmiotów;
 - 2) wynajęcia środków transportu w celu przetransportowania mienia do nowej lokalizacji;
 - 3) wynajęcia i pracy specjalistycznego sprzętu do załadunku mienia w miejscu ubezpieczenia, przeładunku i wyładunku tego mienia w nowej lokalizacji;
 - 4) wynajęcia podstawowych urządzeń niezbędnych do wznowienia i prowadzenia działalności rolniczej;

- 5) pracy – poniesione w celu likwidacji skutków szkody wynikłe z zatrudnienia pracowników w godzinach nadliczbowych, nocnych i w dni wolne od pracy;
 - 6) poinformowania klientów i podmiotów współpracujących o zmianach w prowadzonej produkcji rolniej.
3. Zakresem ubezpieczenia objęte są wyłącznie dodatkowe i udokumentowane koszty, o których mowa w ust. 2, poniesione przez Ubezpieczonego w celu złagodzenia lub zatrzymania spadku przychodów oraz kontynuowania prowadzenia produkcji rolniej, które są bezpośrednio związane ze szkodą w mieniu ubezpieczonym w Wariancie I lub II i za którą Towarzystwo wypłaciło odszkodowanie.
 4. Towarzystwo zwraca dodatkowe koszty, które zostały poniesione w okresie odszkodowawczym nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia powstania szkody.

§ 2

Zakres ubezpieczenia dodatkowych kosztów prowadzenia działalności rolniczej nie obejmuje kosztów związanych:

- 1) z brakiem środków finansowych na odtworzenie mienia dotkniętego szkodą w mieniu;
- 2) z innowacjami lub ulepszeniami wprowadzonymi w trakcie odtworzenia zniszczonego lub uszkodzonego mienia;
- 3) z decyzją Ubezpieczonego o zmianie rodzaju, miejsca prowadzenia działalności rolniczej;
- 4) z decyzją uprawnionych organów władzy, które uniemożliwiają lub opóźniają dalsze prowadzenie działalności rolniczej, chyba że dotyczą one poinformowania klientów i podmiotów współpracujących o zmianach w prowadzonej działalności rolniczej;
- 5) ze zwłoką w podjęciu działań w zakresie odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w wyniku decyzji Ubezpieczonego;
- 6) z zakupem mienia, w tym z transportem i innymi pracami z tym związanymi.

§ 3

1. W ubezpieczeniu **dodatkowych kosztów prowadzenia działalności** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 200.000 zł.

§ 4

Rozmiar szkody ustala się na podstawie przedstawionych udokumentowanych dodatkowych kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego; w przypadku gdy Ubezpieczony jest podatnikiem podatku VAT, od wysokości ustalonego odszkodowania potrąca się podatek VAT.

§ 5

Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o określoną w dokumencie ubezpieczenia franszyzę redakcyjną.

§ 6

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 14

Ubezpieczenie stałych kosztów prowadzenia działalności

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o poniesione przez Ubezpieczonego koszty stałe prowadzenia działalności rolniczej.
2. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte koszty:
 - 1) czynsze;
 - 2) stałe opłaty za pobór energii elektrycznej, ciepłej, wody i gazu;
 - 3) podstawowe wynagrodzenie pracowników z tytułu umów o pracę;
 - 4) obciążenia wynagrodzeń pracowników, o których mowa w pkt 3, w tym składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

- 5) odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
 - 6) raty kredytów i raty leasingowe mienia ubezpieczonego w Towarzystwie.
3. Zakres ochrony obejmuje wyłącznie udokumentowane koszty, o których mowa w ust. 2, poniesione przez Ubezpieczonego w okresie przerwy obejmującej całą działalność rolniczą, która to przerwa nastąpiła w następstwie szkody w mieniu ubezpieczonym w Wariancie I lub II i za którą Towarzystwo wypłaciło odszkodowanie.
 4. Towarzystwo zwraca stałe koszty, które zostały poniesione w okresie od dnia wystąpienia szkody powodującej przerwanie działalności rolniczej do dnia przywrócenia mienia do stanu pierwotnego i zaistnienia technicznych możliwości prowadzenia działalności rolniczej w zakresie sprzed szkody, okres odszkodowawczy nie może jednak być dłuższy niż 6 miesięcy.

§ 2

Zakres ubezpieczenia stałych kosztów prowadzenia działalności rolniczej nie obejmuje kosztów związanych:

- 1) z premiami, dodatkami do wynagrodzeń, wynagrodzeniem za pracę w nadgodzinach;
- 2) z wynagrodzeniami z tytułu umów o dzieło i umów zleceń;
- 3) z zapłatą kar pieniężnych, grzywien lub odszkodowań;
- 4) z zakupem surowców, materiałów pomocniczych;
- 5) z brakiem środków finansowych na odtworzenie mienia dotkniętego szkodą w mieniu;
- 6) z decyzją Ubezpieczonego o zmianie rodzaju, miejsca prowadzenia działalności rolniczej;
- 7) z decyzją uprawnionych organów władzy, które uniemożliwiają lub opóźniają dalsze prowadzenie działalności rolniczej;
- 8) ze zwłoką w podjęciu działań w zakresie odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w wyniku decyzji Ubezpieczonego.

§ 3

1. W ubezpieczeniu **stałych kosztów prowadzenia działalności** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 200.000 zł.

§ 4

Rozmiar szkody ustala się na podstawie przedstawionych udokumentowanych stałych kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego.

§ 5

Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o określoną w dokumencie ubezpieczenia franszyzę redakcyjną.

§ 6

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 15 Ubezpieczenie utraty zysku

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody polegające na utracie przewidywanego zysku brutto.
2. Ochroną ubezpieczeniową może zostać objęty zysk brutto, który Ubezpieczony osiągnąłby z tytułu wytwarzania produktów lub sprzedaży towarów i usług, gdyby prowadzona przez niego działalność rolnicza w miejscu ubezpieczenia nie została przerwana lub zakłócona na skutek szkody w mieniu ubezpieczonym w Wariancie I lub II.
3. Zakres ubezpieczenia obejmuje zysk utracony w okresie od dnia wystąpienia szkody powodującej przerwanie działalności rolniczej Ubezpieczonego do dnia przywrócenia mienia do stanu pierwotnego

i zaistnienia technicznych możliwości prowadzenia działalności rolniczej w zakresie sprzed szkody, okres odszkodowawczy nie może jednak być dłuższy niż 6 miesięcy.

§ 2

1. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje utraty zysku spowodowanej:
 - 1) szkodą w mieniu, za którą Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z ochroną mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II;
 - 2) inną przyczyną niż szkoda w mieniu;
 - 3) dodatkowymi lub stałymi kosztami prowadzenia działalności rolniczej, o których mowa w Klauzuli nr 13 – Ubezpieczenie dodatkowych kosztów prowadzenia działalności i w Klauzuli nr 14 – Ubezpieczenie stałych kosztów prowadzenia działalności;
 - 4) brakiem środków finansowych na odtworzenie mienia dotkniętego szkodą w mieniu;
 - 5) decyzją Ubezpieczonego o zmianie rodzaju, miejsca prowadzenia działalności rolniczej;
 - 6) decyzją uprawnionych organów władzy, które uniemożliwiają lub opóźniają dalsze prowadzenie działalności rolniczej;
 - 7) zwłoką w podjęciu działań w zakresie odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w wyniku decyzji Ubezpieczonego;
 - 8) niemożnością ściągnięcia należności od kontrahentów lub innych podmiotów, w tym wskutek zniszczenia, uszkodzenia, utraty dokumentacji, danych lub nośników danych;
 - 9) spadkiem wartości nieuszkodzonych zapasów;
 - 10) brakiem możliwości wykorzystania nieuszkodzonych zapasów z uwagi na upływ terminu przydatności;
 - 11) rozwiązaniem umów najmu, dzierżawy, leasingu lub innych umów cywilnoprawnych umożliwiających korzystanie z rzeczy lub umów licencji;
 - 12) cofnięciem lub ograniczeniem zakresu lub przedmiotu działalności gospodarczej określonej w koncesji;
 - 13) wygaśnięciem koncesji, pozwoleń lub innych podobnych decyzji bądź aktów administracyjnych, które nastąpiło po dacie, gdy utracone, uszkodzone lub zniszczone mienie zostało doprowadzone do stanu prawidłowego działania i działalność byłaby wznowiona, gdyby nie nastąpiły zdarzenia, o których mowa w niniejszym punkcie;
 - 14) zapłatą należności podatkowych;
 - 15) odpisami amortyzacyjnymi w części przypadającej na mienie dotknięte szkodą powodującą ustanie obowiązku odprowadzania takich odpisów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
 - 16) kosztami odpraw dla zwalnianych pracowników, o ile nie wynikają z obowiązujących przepisów prawa;
 - 17) uiszczeniem kary umownej, grzywny lub innej należności publiczno-prawnej – do których zapłaty Ubezpieczony jest zobowiązany z tytułu niewywiązania się ze zobowiązań na skutek zaistniałej szkody w mieniu;
 - 18) kosztami roszczeń odszkodowawczych osób trzecich, w tym związanych z nimi kosztów sądowych i zastępstwa procesowego.
2. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za utratę zysku brutto związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

§ 3

1. W zakresie ubezpieczenia **utraty zysku** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia, biorąc pod uwagę zysk brutto wyliczony na podstawie danych finansowych z ostatniego zakończonego roku obrachunkowego oraz wskaźniki, które mogą wystąpić w maksymalnym okresie odszkodowawczym i wpłynąć na wyniki tej działalności, np.: inflację, uwarunkowania rynkowe, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 1.000.000 zł.

§ 4

1. Rozmiar szkody ustala się na podstawie różnicy osiągniętego zysku z ostatniego zakończonego roku obrachunkowego, z uwzględnieniem wskaźników, które miały wpływ na przebieg prowadzonej działalności

rolniczej przed wystąpieniem szkody w mieniu i oddziałujących na prowadzoną działalność rolniczą po jej wystąpieniu (np. umowy do których realizacji zobowiązał się Ubezpieczony), oraz okoliczności, które wywierałyby wpływ na prowadzoną działalność rolniczą, gdyby ta szkoda nie powstała (np. inflacja, uwarunkowania rynkowe).

2. Podstawą do ustalenia różnicy osiągniętego zysku są dane finansowe z ostatniego zakończonego roku obrachunkowego.

§ 5

Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o określoną w dokumencie ubezpieczenia franszyzę redakcyjną.

§ 6

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 16 Ubezpieczenie mienia nabytego w trakcie trwania umowy ubezpieczenia

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody w budynkach, maszynach lub urządzeniach wykazanych w księgach rachunkowych jako środki trwałe, w których posiadanie Ubezpieczony wszedł w okresie ubezpieczenia.
2. Ochroną ubezpieczeniową może zostać objęte mienie, o którym mowa w ust. 1, pod warunkiem, że fakt nabycia mienia zostanie zgłoszony do Towarzystwa w ciągu 60 dni od daty przyjęcia mienia do ewidencji prowadzonej przez Ubezpieczonego.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wyłącznie mienie znajdujące się w miejscach ubezpieczenia określonych w umowie ubezpieczenia.
4. Opłata dodatkowej składki ubezpieczeniowej wynikającej z udzielanej ochrony ubezpieczeniowej następuje w momencie zgłoszenia faktu nabycia mienia do Towarzystwa.

§ 2

W zakresie ubezpieczenia mienia **nabytego w trakcie trwania umowy ubezpieczenia** suma ubezpieczenia wynosi 20% łącznej sumy ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II, nie więcej jednak niż 300.000 zł. Mienie, którego wartość przekracza przyjęty limit, może być ubezpieczone na zasadach określonych w OWU w dniu zgłoszenia mienia do ubezpieczenia.

§ 3

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 17 Ubezpieczenie mienia od szkód powstałych na skutek rażącego niedbalstwa

§ 1

Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody powstałe na skutek rażącego niedbalstwa osób, za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, z wyłączeniem szkód spowodowanych przez reprezentantów Ubezpieczonego.

§ 2

W zakresie ubezpieczenia mienia **od szkód powstałych na skutek rażącego niedbalstwa** suma ubezpieczenia wynika z sumy ubezpieczenia danego rodzaju mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II.

§ 3

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 18

Ubezpieczenie mienia od strajków i zamieszek społecznych

§ 1

Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody w mieniu powstałe na skutek strajku lub zamieszek społecznych.

§ 2

1. W ubezpieczeniu mienia **od strajków i zamieszek społecznych** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 200.000 zł.

§ 3

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 19

Ubezpieczenie mienia od aktu terroru

§ 1

Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody w mieniu powstałe na skutek aktu terroru.

§ 2

Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód powstałych wskutek użycia substancji biologicznych lub chemicznych, lub pola elektromagnetycznego, promieniowania jonizacyjnego lub jądrowego oraz szkód i kosztów powstałych wskutek gróźb i fałszywych alarmów.

§ 3

1. W ubezpieczeniu mienia **od aktu terroru** Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II oraz nie wyższa niż 200.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 20

Ubezpieczenie mienia w nowych lokalizacjach

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II może zostać rozszerzony o szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu również w przypadku jego przeniesienia do nowej lokalizacji użytkowanej lub administrowanej przez Ubezpieczonego na podstawie stosownych umów.
2. Warunkiem objęcia ochroną ubezpieczenia mienia w nowych lokalizacjach jest zapewnienie zabezpieczeń przeciwpożarowych nie mniejszych niż podane przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
3. W przypadku szkody Ubezpieczony zobowiązany jest złożyć oświadczenie o fakcie przeniesienia mienia z określeniem jego sumy ubezpieczenia oraz daty zmiany miejsca ubezpieczenia.

§ 2

W zakresie ubezpieczenia mienia **w nowych lokalizacjach** suma ubezpieczenia wynika z sumy ubezpieczenia danego rodzaju mienia ubezpieczonego w Wariancie I lub II, z zastrzeżeniem że limit odpowiedzialności Towarzystwa do czasu zgłoszenia przez Ubezpieczającego nowej lokalizacji ograniczony jest do 100.000 zł.

§ 3

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

DLA UBEZPIECZENIA OC

Klauzula nr 21

Ubezpieczenie OC pracodawcy

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody:
 - 1) na osobie, wyrządzone pracownikom w związku z wypadkiem przy pracy, w następstwie którego Ubezpieczony zobowiązany jest do ich naprawienia;
 - 2) w mieniu, związane choćby pośrednio z wykonywaniem obowiązków na rzecz Ubezpieczonego.
2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące trwałe uszkodzenie ciała lub śmierć pracownika.
3. Towarzystwo w granicach ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej wypłaca poszkodowanemu pracownikowi lub członkom jego rodziny w przypadku śmierci pracownika świadczenie przysługujące po pomniejszeniu o świadczenie należne poszkodowanemu/uprawnionemu na podstawie przepisów Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. 2002 nr 199 poz. 1673 z późniejszymi zmianami).

§ 2

1. Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC pracodawcy nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) gdy Ubezpieczony dopuścił pracownika do pracy mimo braku wymaganych badań lub uprawnień;
 - 2) gdy poszkodowany pracownik po zdarzeniu, na żądanie policji, pracodawcy lub upoważnionej przez niego osoby, odmówił poddania się badaniom na zawartość alkoholu we krwi, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
 - 3) powstałe wskutek nieprzestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz regulaminów wewnętrznych obowiązujących w zakładzie pracy;
 - 4) źródłem których są choroby zawodowe, a także zawał serca lub udar mózgu.
2. Zakresem ubezpieczenia nie są objęte roszczenia regresowe jakiegokolwiek instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń z tytułu wypadków przy pracy.

§ 3

W ubezpieczeniu OC pracodawcy Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 200.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 22

Ubezpieczenie OC z tytułu wprowadzenia do obrotu produktu rolno-spożywczego

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody powstałe w związku z wprowadzeniem do obrotu produktu rolno-spożywczego, jeżeli Ubezpieczony odpowiedzialny jest za wady tego produktu i zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego zobowiązany jest do naprawienia wyrządzonych z tego tytułu szkód.

2. Przez wprowadzenie produktu do obrotu należy rozumieć działalność handlową polegającą na sprzedaży hurtowej lub detalicznej produktów rolno-spożywczych.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC z tytułu wprowadzenia do obrotu produktu rolno-spożywczego nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) w samym produkcie;
- 2) spowodowane przez wadliwy produkt, jeżeli zostanie on połączony, zmieszany z innymi produktami lub w inny sposób przerobiony;
- 3) spowodowane przez wadliwy produkt, jeżeli został on poddany dalszej obróbce;
- 4) polegające na kosztach wycofania wadliwego produktu z rynku, utylizacji i zastąpienia go produktem wolnym od wad;
- 5) spowodowane przez produkt niepełnowartościowy, wprowadzony do obrotu z informacją o wadzie;
- 6) wadliwych lub niedostatecznych etykiet, jak również ich braku albo innych instrukcji użytkowania, stosowania lub składowania produktu;
- 7) spowodowane przez produkt, którego okres przydatności do spożycia minął;
- 8) związane z zastosowaniem niewłaściwych opakowań żywności;
- 9) powstałe w wyniku używania produktu niezgodnie z przeznaczeniem;
- 10) spowodowane przez produkt nieposiadający ważnego atestu;
- 11) spowodowane przez produkt rolny, którego wady były skutkiem nieodpowiednich warunków sanitarnych, weterynaryjnych obowiązujących w produkcji i magazynowaniu.

§ 3

W ubezpieczeniu OC z tytułu wprowadzenia do obrotu produktu rolno-spożywczego Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 1.000.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 23

Ubezpieczenie OC za szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego na skutek wadliwości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego, powstałe wskutek jego zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego na skutek wadliwości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego, powstałe wskutek jego zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego, polegające na:
 - 1) zniszczeniu lub uszkodzeniu rzeczy zmieszanych lub połączonych z wadliwym produktem rolno-spożywczym;
 - 2) poniesieniu kosztów produkcji wyrobu finalnego, z wyłączeniem wartości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego;
 - 3) poniesieniu dodatkowych kosztów na usunięcie szkód w produkcie finalnym lub doprowadzenie go do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym.
2. Towarzystwo pokryje koszty, o których mowa w ust. 1, do wysokości łącznych kosztów związanych z wytworzeniem produktu finalnego w stanie nieuszkodzonym, pomniejszonych o kwotę odpowiadającą wartości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego.
3. Za chwilę powstania szkody uznaje się moment wyprodukowania, poddania obróbce lub przetworzenia wyrobu po raz pierwszy.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC za szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego na skutek wadliwości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego, powstałe wskutek jego zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego, nie obejmuje odpowiedzialności za:

- 1) szkody wynikłe z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju;
- 2) spodziewany zysk, który nie został uzyskany;
- 3) jakiegokolwiek straty pośrednie.

§ 3

W ubezpieczeniu OC za szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego, powstałe na skutek jego zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego, Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 500.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 24

Ubezpieczenie OC za szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego na skutek wadliwości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego poddanego dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez mieszania lub łączenia z produktami pochodzącymi od poszkodowanego

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego na skutek wadliwości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego poddanego dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez mieszania lub łączenia z produktami pochodzącymi od poszkodowanego, w przypadku gdy:
 - 1) dostarczony produkt rolno-spożywczy był wadliwy;
 - 2) nie można sprzedać wyrobu finalnego;
 - 3) koszty poniesione przez poszkodowanego dotyczyły doprowadzenia wyrobu finalnego do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym, i nie mają charakteru oferty.
2. Towarzystwo odpowiada za szkody, o których mowa w ust. 1, do wysokości łącznych kosztów związanych z wytworzeniem produktu finalnego w stanie nieuszkodzonym, pomniejszonych o kwotę odpowiadającą wartości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego.
3. W przypadku, gdy nastąpi zmniejszenie przychodów poszkodowanego na skutek konieczności obniżenia ceny produktu finalnego wynikającej z jego wadliwości, Towarzystwo zwróci różnicę wynikającą ze sprzedaży wyrobu finalnego i ceny jaką mógłby uzyskać poszkodowany ze sprzedaży, gdyby przerobiony wyrób finalny nie był wadliwy.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC za szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego na skutek wadliwości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego poddanego dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez mieszania lub łączenia z produktami pochodzącymi od poszkodowanego, nie obejmuje odpowiedzialności za:

- 1) szkody, których wartość nie przekracza 2.000 zł;
- 2) szkody wynikłe z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju;
- 3) spodziewany zysk, który nie został uzyskany;
- 4) jakiegokolwiek straty pośrednie.

§ 3

W ubezpieczeniu OC za szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonego przez Ubezpieczonego produktu rolno-spożywczego poddanego dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez

mieszania lub łączenia z produktami pochodzącymi od poszkodowanego, Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 500.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 25

Ubezpieczenie kosztów wycofania z obrotu produktu niebezpiecznego

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o zwrot kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego z tytułu wycofania produktu niebezpiecznego.
2. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego na:
 - 1) badania wraz z opisem ich wyniku – zlecone przez organ nadzoru, w związku z określeniem zagrożeń wynikających z produktu;
 - 2) transport produktu niebezpiecznego z miejsca jego składowania u odbiorców, wraz z jego załadunkiem i rozładunkiem;
 - 3) utylizację produktu niebezpiecznego, wraz z kosztami transportu z miejsca jego składowania;
 - 4) podanie do publicznej wiadomości ostrzeżeń o produkcie niebezpiecznym, np. w internecie, prasie lokalnej, prasie ogólnokrajowej, w radiu, telewizji.
3. Zakresem ubezpieczenia objęte są koszty wycofania z obrotu produktu niebezpiecznego, jakie poniósł Ubezpieczony, pod warunkiem że produkt został wprowadzony do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie trwania umowy ubezpieczenia.
4. W zakresie ubezpieczenia kosztów wycofania z obrotu produktu niebezpiecznego nie ma zastosowania ograniczenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady, gwarancji jakości lub sprzedaży konsumenckiej.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia nie obejmuje kosztów:

- 1) dotyczących wycofania produktów, które w czasie dokonywania wycofania nie zostały jeszcze doręczone do odbiorcy;
- 2) dotyczących wycofania produktów, w przypadku których niebezpieczeństwo polega jedynie na możliwości uszkodzenia lub zmniejszenia wartości albo użyteczności produktów wytworzonych, dostarczonych lub wprowadzonych do obrotu przez Ubezpieczonego;
- 3) powstałych wskutek umyślnego wprowadzenia przez Ubezpieczonego do obrotu produktu niebezpiecznego lub umyślnego zaniechania podporządkowania się obowiązującym przepisom prawnym oraz ostrzeżeniom organu nadzoru, jak również pisemnym wytycznym lub warunkom odbiorców Ubezpieczonego;
- 4) powstałych w związku z błędą lub nie zawierającą wszystkich danych, istotnych dla charakterystyki produktu i oceny stwarzanych przez niego zagrożeń, informacją o produkcie;
- 5) powstałych wskutek naruszenia przez Ubezpieczonego zasad kontroli jakości lub wprowadzenia do obrotu produktu, którego termin przydatności do użytku minął;
- 6) powstałych wskutek świadomego niszczenia produktu, w tym również rzekomego lub rzeczywistego oddziaływania na produkt, dokonanego przez osoby objęte ubezpieczeniem lub osoby trzecie, mającego na celu stworzenie niebezpieczeństwa produktu;
- 7) powstałych wskutek niedostosowania się przez Ubezpieczonego do żądań i decyzji organu nadzoru.

§ 3

W ubezpieczeniu kosztów wycofania z obrotu produktu niebezpiecznego Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 100.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 26

Ubezpieczenie OC za szkody powstałe w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi

§ 1

Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody polegające na zniszczeniu lub uszkodzeniu mienia powierzonego mu w celu obróbki, czyszczenia lub innych podobnych czynności w ramach usługi świadczonej przez Ubezpieczonego.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC za szkody powstałe w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) wynikające z normalnego zużycia;
- 2) powstałe w mieniu, z którego Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, używania, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze;
- 3) powstałe na skutek wydania mienia przez Ubezpieczonego nieuprawnionej osobie.

§ 3

W ubezpieczeniu OC za szkody powstałe w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 500.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 27

Ubezpieczenie OC z tytułu prowadzenia usług agroturystycznych

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody na osobie i w mieniu powstałe w związku z prowadzeniem usług agroturystycznych.
2. Poprzez prowadzenie usług agroturystycznych rozumie się:
 - 1) wynajmowane przez osoby prowadzące gospodarstwo rolne, pokoje i miejsc na ustawienie namiotów;
 - 2) sprzedaż posiłków domowych związanych z odpłatnym pobytem osób trzecich.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC z tytułu prowadzenia usług agroturystycznych nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) w rzeczach przekazanych na przechowanie;
- 2) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie sprzętu komputerowego i audiowizualnego, aparatów fotograficznych i sprzętu optycznego innego niż okulary korekcyjne oraz futer naturalnych;
- 3) w pojazdach, ich wyposażeniu oraz rzeczach w nich pozostawionych;
- 4) w rowerach i sprzęcie pływającym;
- 5) polegające na zaginięciu lub utracie gotówki, kart płatniczych i obciążeniowych, dokumentów, biżuterii, telefonów komórkowych;
- 6) w żywych zwierzętach.

§ 3

W ubezpieczeniu OC z tytułu prowadzenia usług agroturystycznych Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 200.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 28

Ubezpieczenie OC z tytułu uczestnictwa w wystawach i pokazach

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody na osobie i w mieniu powstałe w związku z uczestnictwem w wystawach i pokazach na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność za szkody powstałe podczas trwania wystawy lub pokazu, w przypadku którego Ubezpieczony otrzymał potwierdzenie swojej na nim obecności w formie pisemnej.
3. Ubezpieczony zobowiązany jest do postępowania podczas uczestnictwa w wystawie lub pokazie zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego i regulaminem organizatora, między innymi z przepisami dotyczącymi ochrony życia i zdrowia, dozoru technicznego, ochrony przeciwpożarowej.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC z tytułu uczestnictwa w wystawach i pokazach nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) w pojazdach mechanicznych;
- 2) powstałe w wyniku udziału podwykonawców zaangażowanych przez Ubezpieczonego;
- 3) powstałe w wyniku przeprowadzania przez Ubezpieczonego pokazu sztucznych ognia;
- 4) powstałe poza miejscem organizowanej wystawy lub pokazu.

§ 3

W ubezpieczeniu OC z tytułu uczestnictwa w wystawach i pokazach Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 100.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 29

Ubezpieczenie OC podwykonawców Ubezpieczonego

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody na osobie i w mieniu wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczonego.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje prace lub usługi związane z działalnością rolniczą, wykonywane na rzecz Ubezpieczonego na podstawie pisemnej umowy.
3. Towarzystwo zachowuje prawo do dochodzenia roszczeń regresowych z tytułu wypłaconego odszkodowania w stosunku do podwykonawców.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC podwykonawców Ubezpieczonego nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powodujące roszczenia pomiędzy Ubezpieczonym a podwykonawcami.

§ 3

W ubezpieczeniu OC podwykonawców Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 200.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 30 **Ubezpieczenie OC za szkody wyrządzone** **przez Ubezpieczonego podwykonawcom**

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody na osobie i w mieniu, powodujące roszczenia pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia oraz pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem a ich podwykonawcami.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność za roszczenia pomiędzy osobami wymienionymi w załączniku do umowy ubezpieczenia.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego podwykonawcom nie obejmuje odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego pracownikom niezależnie od formy ich zatrudnienia.

§ 3

W ubezpieczeniu OC za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego podwykonawcom Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 100.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 31 **Ubezpieczenie OC najemcy nieruchomości i rzeczy ruchomych**

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody wyrządzone w nieruchomościach i rzeczach ruchomych, z których Ubezpieczony korzystał dla potrzeb związanych z prowadzoną działalnością rolniczą, na podstawie pisemnej umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku uszkodzenia, zniszczenia lub utraty:
 - 1) w budynkach lub ich częściach składowych, lokalach;
 - 2) w maszynach, urządzeniach, wyposażeniu, inwentarzu żywym.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC najemcy nieruchomości i rzeczy ruchomych nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) powstałe w rzeczach ruchomych lub urządzeniach, instalacjach nie stanowiących części składowej budynku, lokalu;
- 2) spowodowane wprowadzeniem zmian w nieruchomości, poczynionych przez Ubezpieczonego niezgodnie z warunkami umowy lub bez wymaganego pozwolenia;
- 3) będące następstwem zwykłego zużycia lub używania rzeczy niezgodnie z jej przeznaczeniem bądź instrukcją producenta;
- 4) wynikłe z niezapłacenia lub nieterminowego zapłacenia całości lub części należności z tytułu umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, w tym kosztów eksploatacji;
- 5) powstałe w ruchomościach wykorzystywanych przez Ubezpieczonego w innym celu lub w inny sposób, niż to określono w umowie, o której mowa w § 1 ust. 1 niniejszej Klauzuli;
- 6) polegające na utracie rzeczy ruchomej nie będącej wynikiem zniszczenia lub uszkodzenia tej rzeczy;
- 7) powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez Ubezpieczonego bieżących napraw, przeglądów lub konserwacji, do których był zobowiązany zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego lub podpisanej umowy, o której mowa w § 1 ust. 1 niniejszej Klauzuli;
- 8) wyrządzone w przedmiotach posiadających wartość naukową, artystyczną, zabytkową, kolekcjonerską;

- 9) powstałe w pojazdach, ich wyposażeniu lub rzeczach pozostawionych w pojazdach.

§ 3

W ubezpieczeniu OC najemcy nieruchomości i rzeczy ruchomych Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 200.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 32 **Ubezpieczenie OC z tytułu posiadania, użytkowania** **lub prowadzenia pojazdów mechanicznych,** **wózków widłowych i maszyn rolniczych** **nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu** **odpowiedzialności cywilnej**

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody powstałe w związku z posiadaniem, użytkowaniem lub prowadzeniem pojazdów mechanicznych, wózków widłowych i maszyn rolniczych nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność za szkody na osobie i w mieniu, wyrządzone przez Ubezpieczonego osobom trzecim powstałe podczas prac związanych z prowadzeniem działalności rolniczej.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC z tytułu posiadania, użytkowania lub prowadzenia pojazdów mechanicznych, wózków widłowych i maszyn rolniczych nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) spowodowane przez osoby nie posiadające uprawnień wymaganych do prowadzenia pojazdu danej kategorii;
- 2) powstałe w czasie poruszania się po drogach publicznych przez pojazdy inne niż maszyny rolnicze;
- 3) wynikające z użytkowania i konserwacji niezgodnej z zaleceniami producenta pojazdu.

§ 3

W ubezpieczeniu OC z tytułu posiadania, użytkowania lub prowadzenia pojazdów mechanicznych, wózków widłowych i maszyn rolniczych nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 200.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 33 **Ubezpieczenie OC za szkody wyrządzone w środowisku**

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o szkody powstałe bezpośrednio lub pośrednio z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje również koszty usunięcia neutralizacji lub oczyszczenia gleby z substancji zanieczyszczających poniesione przez osoby trzecie.
3. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność za szkody gdy zostaną spełnione łącznie wszystkie poniższe warunki:
 - 1) przyczyna powstania szkody jest bezsporna, a zdarzenie zostało potwierdzone protokołem służb ochrony środowiska, straży pożarnej

lub policji, chyba że Ubezpieczony nie uzyskał takiego protokołu z przyczyn od niego niezależnych;

- 2) zdarzenie powstało w wyniku działania lub zaniechania Ubezpieczonego w ramach prowadzonej działalności rolniczej;
- 3) zdarzenie wywołujące powstanie szkody jest nagłe, przypadkowe, niezamierzone i nieprzewidywalne przez Ubezpieczonego zachowującego należyta staranność w prowadzeniu działalności rolniczej;
- 4) początek zdarzenia miał miejsce w trakcie okresu ubezpieczenia, a pierwsza szkoda ujawniła się w ciągu 72 godzin od chwili jej rozpoczęcia.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia OC za szkody wyrządzone w środowisku nie obejmuje odpowiedzialności za:

- 1) koszty usuwania substancji szkodliwych dla środowiska z nieruchomości, która stanowi własność Ubezpieczonego lub znajduje się pod jego kontrolą;
- 2) koszty badania, monitorowania lub kontroli zanieczyszczenia środowiska;
- 3) szkody powstałe w środowisku naturalnym ujawnione po upływie 72 godzin od momentu rozpoczęcia występowania szkody.

§ 3

W ubezpieczeniu OC za szkody wyrządzone w środowisku Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 100.000 zł.

§ 4

1. W przypadku rozszerzenia umowy ubezpieczenia o OC za szkody wyrządzone w środowisku Ubezpieczony jest dodatkowo obowiązany:
 - 1) stosować się ściśle do obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisów prawa powszechnie obowiązującego dotyczących ochrony środowiska w zakresie produkowania, przetwarzania, przechowywania i usuwania substancji szkodliwych dla środowiska;
 - 2) należycie użytkować i konserwować urządzenia używane przy czynnościach wymienionych w pkt 1, a także urządzenia zabezpieczające i alarmowe;
 - 3) stosować się do zaleceń wydanych przez służby ochrony środowiska i inne organy administracyjne.
2. W przypadku, gdy Ubezpieczony nie dopełni obowiązków wymienionych w ust. 1, Towarzystwo odmówi wypłaty odszkodowania za zaistniałą szkodę w tej części, w jakiej niedopełnienie tego obowiązku miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody.

§ 5

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 34

Ubezpieczenie czystych strat finansowych

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o czyste straty finansowe niebędące szkodą na osobie lub w mieniu.
2. Za moment powstania szkody uznaje się pierwsze udokumentowane stwierdzenie przez osobę trzecią czystej szkody finansowej, nawet jeżeli w chwili powstania szkody nie można było ustalić jej przyczyny lub wielkości.

§ 2

Poza ograniczeniami zawartymi w § 16 OWU zakres ubezpieczenia czystych strat finansowych nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) spowodowane przez stałe emisje (np. szумы, zapachy, wstrząsy);
- 2) wynikające z prowadzenia kasy, wszelkiego rodzaju płatności, powstałych z błędów płatniczych lub nadużycia zaufania i sprzeniewierzenia;
- 3) wynikające z działań związanych z transakcjami finansowymi, kredytowymi, ubezpieczeniowymi, leasingowymi, obrotem nieruchomościami, udzielaniem pożyczek lub wymianą walut;

- 4) powstałe w wyniku utraty pieniędzy, książeczek oszczędnościowych, dokumentów i papierów wartościowych;
- 5) związane ze stosunkiem pracy;
- 6) w związku z wykonywaniem funkcji w organach spółek lub innego rodzaju podmiotów;
- 7) związane z koniecznością zapłaty kar umownych i innych;
- 8) wynikające z błędów w oprogramowaniu, błędnej instalacji oprogramowania, racjonalizacji, automatyzacji;
- 9) wynikające z naruszenia przepisów zawartych w ustawie o ochronie danych osobowych oraz praw autorskich i licencyjnych, prawa o nieuczciwej konkurencji, prawa antymonopolowego;
- 10) wynikające z działalności reklamowej, wyrządzone treścią reklamy lub błędnym tłumaczeniem;
- 11) powstałe w wyniku udzielanych porad, zaleceń lub instrukcji powiązanych kapitałowo podmiotom;
- 12) powstałe w wyniku błędnych lub nieprzeprowadzonych czynności kontrolnych;
- 13) powstałe w związku z utratą wartości rynkowej mienia.

§ 3

W ubezpieczeniu czystych strat finansowych Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 100.000 zł.

§ 4

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 35

Ubezpieczenie OC w nowych lokalizacjach

§ 1

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia OC deliktowego i kontraktowego może zostać rozszerzony o OC Ubezpieczonego w nowych lokalizacjach.
2. Ochrona ubezpieczeniowa zostaje automatycznie rozszerzona na wszystkie lokalizacje niewymienione w umowie ubezpieczenia należące do Ubezpieczonego lub znajdujące się na podstawie umowy pod jego kontrolą, użytkowanych i administrowanych przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Ubezpieczony jest zobowiązany powiadomić Towarzystwo o nowych lokalizacjach objętych zakresem ubezpieczenia w terminie 90 dni od daty faktycznego władania nową lokalizacją, pod rygorem braku odpowiedzialności Towarzystwa w danej lokalizacji.

§ 2

W ubezpieczeniu OC w nowych lokalizacjach Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej, w wysokości nie wyższej niż 100.000 zł.